



ISSN 1840-1414

Glasnik MIRA

Godište IX. • broj 4 • Međugorje • travanj 2014. • cijena 2,5 KM / 10 kn

100

Sretan Uskrs!

Draga djeco!

Pozivam vas iznova: počnite borbu protiv grijeha kao u prvim danima, idite na ispovijed i odlučite se za svetost. Ljubav Božja poteći će preko vas u svijet, mir će zavladata u vašim srcima i ispunit će vas Božji blagoslov. Ja sam s vama i pred svojim sinom Isusom zagovaram za sve vas.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!

25. ožujka 2014.



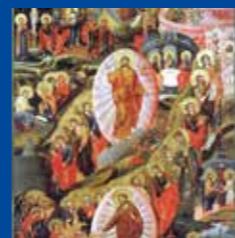
Iz sadržaja



Poruka za sadašnji trenutak
Borbom protiv grijeha do svetosti života
fra Ivan Dugandžić



Svjedočanstvo
Isusovo uskrsnuće stvarno i istinito
fra Petar Ljubičić



Meditacija
Uskrsni kamen
s. Lidija Glavaš



Susreti
Stalno raditi na sebi
fra Marinko Šakota



Razgovor s mladomisnicima
Međugorje oduševljava jer u njem ljudi mijenjaju život
Priredila Oaza mira



Promišljanje
Malen trn u duši
Michael D. O'Brien

Promišljanje



I nikada više ništa ne će biti isto **kao što je bilo...**

U svakome postoji ona sila teže koja vuče dolje, u dubinu, u grijeh koji nas uništava. Moramo se trgnuti, prenuti iz tog sna, uvidjeti promašenost vlastita života, svoje grijeha i pogriješke. Moramo moliti Gospodina da pošalje svoga anđela te odvali kamen s groba naših srdaca.

fra Tomislav Pervan

Prošlo je od tog događaja pet punih godina. U noći s nedjelje na ponedjeljak 2. travnja 2009. potres velikih razmjera pogodio je središnju Italiju, razorio povijesni grad L'Aquila, nebrojene kulturne spomenike nulte kategorije. Bilo je to u samu zoru, točno u 3.32. Trebalo mu je samo dvadesetak sekunda. Dvadesetak sekunda koje su onima koji su ih proživljavali bili cijela vječnost. Oni koji su ga doživjeli i proživljavali mislili su da mu nema kraja. Sekunde su trajale kao vječnost.

I mi se ovdje u Hercegovini, ali i u cijeloj Hrvatskoj, nalazimo na trusnu području. Znamo za velika razaranja minulih pola stoljeća. Potresi ovdje traju nekoliko sekunda i svima zastaje dah. „Dvadeset sekunda kojima nema kraja“, tim je riječima gradonačelnik grada L'Aquile opisao stanje kad se zemlja snažno tresla. I u jednome trenutku promijenila se sudbina grada. Ništa više nije bilo kao dotad. Stanovnici su prethodne večeri otišli na miran počinak, nedjelja je minula, dolazio je novi dan i tjedan. Mnogi su legli s novim brigama i mislima. I najednom se sve njiše, ljulja, trese, urušava, ruši... Nema

Na naslovnici: Stotinu naslovnica Glasnika mira

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

više sigurnosti. Nigdje više nema čvrsta uporišta. Oni koji su doživjeli potres, pa i izvan zatvorenih prostora, znaju za taj osjećaj. Čovjek se osjeća elementarno nemoćan, ugrožen, nesiguran. Pogotovo u vozilu, na cesti.

Početak nova stvaranja

Kad je Isus izdahnuo na križu, Matej u svom evanđelju kaže da „zemlja se potrese, pećine se raspuknuše, grobovi otvoriše, te uskrsnuše mnoga tijela svetaca što bijahu umrli“ (Mt 27, 51sl.). Taj potres, međutim, bijaše samo *uvertira*, predigra jednoga, još moćnijega potresa trećega dana, kako nam opisuje isti evanđelist: „I evo, nastade silan potres, jer anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi, odvali kamen i sjede na nj. Pojava mu bijaše kao munja, a odijelo mu bijaše bijelo kao snijeg!“ (Mt 28, 2)

I onda kao i danas – potres. Zemlja se tresu. S njome se tresu i ljudi. Potreseni su. I onda kao i danas u jednome se trenu sve mijenja samo jednim potezom. Ali, postoji jedna bitna razlika između seizmičkoga potresa i potresa koji se zbija na Uskrs, u uskrsnu zoru, kojim je svijet uzdrman u svojim nosivim „stupovima“ i temeljima.

Današnji potresi, poput onoga u L'Aquili ili onih u podmorju koji uzrokuju razorne cunamije, dakle, seizmička pomicanja tla, donose razaranje, uništavanje, smrt. A Isusova smrt i uskrsnuće rezultiraju nadom i životom, donose radost i budućnost.

Dok današnji potresi uzrokuju smrt, imaju za posljedicu pustošenje i epidemije, bolesti i zarazu, onodobno je – na Uskrs – započeo trijumf nova života, nova početka. Započelo je novo stvaranje: *Evo, sve činim novo!*

Uskrsni potres nije došao iz *zemljina krila*, odozdo, zbog tektonskih pomicanja i poremećaja u slojevima našega planeta, nego zahvatom *odozgor*. *Anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi i odvali kamen!* Na djelu je sila koja uvelike nadmašuje ljudska mjerila i kategorije.

Za današnjih potresa (pa i poplava i uragana) evakuiramo stanovništvo i imamo opustjela mjesta, sablasno prazne gradove, bez struje, prometa i života. I dok za današnjih potresa urlaju alarmni uređaji na vozilima i trgovinama, napose draguljarnicama, onodobno u Jeruzalemu bijaše posve drukčije. Nakon Velikoga petka i Uskrsa potres nije donio smrt, nego život: *Grobovi se otvoriše, tjelesa mnogih svetih koji bijahu usnuli, uskrsnuše na život.*

Red i harmonija

Uskrsni potres nije došao iz *zemljina krila*, odozdo, zbog tektonskih pomicanja i poremećaja u slojevima našega planeta, nego zahvatom *odozgor*. *Anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi i odvali kamen!* Na djelu je sila koja uvelike nadmašuje ljudska mjerila i kategorije. Za potresa imamo sile mraka, nevidljive, podzemne, dok ovdje, na Uskrs, imamo *svjetlosnu silu*, odozgora. *Pojava mu, izgled, bijaše kao munja, odjeća mu bijela kao snijeg!* Anđeo ne nastupa razornom energijom, kao za zemnoga potresa, nego odvaljuje kamen s groba.

Kamen je odvaljen i Isus započinje svoj slavodobitan pohod svijetom i poviješću. Ništa mu više ne stoji na putu. Papa Benedikt u svojoj knjizi o Isusu iz Nazareta veli za Uskrs da je to *mutacijski skok* u procesu čovjekove evolucije. Isus živi, on više ne umire. Što je umro, umro je jednom zauvijek grijehu da bi u smrti pobijedio smrt, a što živi, živi Bogu da bismo mi bili baštinici života. Isus živi, i on je jamac da ćemo i mi živjeti s njime, u slavi. Pa i oni su vojnici na Isusovu grobu, predstavnici ondašnje najmoćnije svjetske sile – Rima, izvan sebe. Djeluju sažalno, ne zastrašujuće usprkos svojem ubojitu oružju. Ti su se neustrašivi rimski legionari razbježali kao zečevi!

I tako nebeska stvaralačka sila jednim potezom uklanja sve zapreke, u tili čas stavlja sve na svoje mjesto. Upravo onako kako je to Bog u početku zamislio stvarajući ovaj divan svemir, taj božanski ures, izgovarajući i onda, a i sada, kako je *sve dobro i sve Bogu pripada*. „Vi ste Kristovi, Krist je Božji!“ dovikuje Pavao u Korintu svojim. U Ivanovu evanđelju čitamo kako su dvojica učenika, Petar i Ivan, vidjeli plahte u koje bijaše umotano Isusovo tijelo te ručnik kojim je bila povezana glava, uredno smotane, na jednome mjestu. Dakle, nakon uskrsnuća nemamo nered, kaos, nego red i harmoniju u svemiru, pa i u tim običnim sitnicama. S jedne je strane moć, silna atomska energija ljubavi kojom Isus pobjeđuje smrt i sve protivne sile, a s druge je strane nježnost i blago ophođenje sa svime, da sve pro-



buja, da se sve rascvjeta u proljetnim bojama nova života, iz grijeha i smrti.

Potres koji ne donosi smrt, nego život

U jednome trenutku svijet se mijenja. Uskrs je pozitivan potres! To je potres s pozitivnim

predznakom, ne u znaku razaranja, nego stvaranja i ponovne uspostave Božjega poretk. U svijetu gdje vladaju sile tame, smrt i đavao, grijeh i razaranje, neprijateljstvo prema Bogu i ljudima, prijezir bližnjega i siromaha, dolazi do obrata, do nova i pozitivna

predznaka. Sve je ono u jednome trenutku razvlašteno, nema više moći. Zemlja se tresu, grob je prazan, Pobjednik nad grijehom i smrću trijumfira. Cijela rana Crkva naviješta upravo Krista kao Gospodina, Onoga koji je bio razapet, a sada živi. *I njegovu kraljevstvu ne će biti kraja*, molimo u Vjerovanju. To je najsnažniji i najveći „potres“ koji se ikada zbija, potres koji ne donosi smrt, nego život, ne razaranje, nego stavljanje svega na svoje pravo mjesto.

Kristovim uskrsnućem na svijet je došlo svjetlo. Možda nam je govor o Uskrsu i uskrsnuću odveć „familijaran“ pa i ne mislimo na sve ono što je ta činjenica donijela svijetu. Kolika je nada došla u svijet beznađa! Naime, već Pavao karakterizira svoje suvremenike, pogane, kao ljude koji nemaju nikakve nade! Unijeti nadu u svijet beznađa znači izvršiti istinski prevrat. Nakon početna stvaranja, Isusovo je uskrsnuće ono iskonsko, izvorno Božje djelo u stvorenju i stvaranju. Bog sam nakon Isusova uskrsnuća dobiva nov atribut. Dok, naime, u Starome zavjetu redovito imamo izričaj da je taj Bog *Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi*, i kao takav se objavljuje Izraelcima i Mojsiju, dotle u Novome zavjetu taj *Bog naših otaca* postaje *Bog koji je uskrsio Isusa od mrtvih*. Danas se rado govori o promjeni paradigma. Tu je izvršena najveća promjena i obrat u povijesti svijeta i svemira. Naći ćemo taj izričaj na toliko mjesta u Pavlovim spisima. Pavao govori o *Duhu onoga koji je Isusa Krista uskrsio od mrtvih*, Pavao ima svoje apostolstvo od Isusa Krista i *Boga, Oca, koji je njega uskrsio od mrtvih* (usp. Rim 4, 24; 8, 11; Gal 1, 1; 1 Sol 1, 1; 1 Kor 15, 15; 1 Pt 1, 21), a prvi navjesticatelji shvaćali su sebe i svoje poslanje kao svjedoci Kristova uskrsnuća (usp. 1 Kor 15, 15; Dj 1, 22; 2, 32; 3, 15; 4, 33).

Uskrs od nas iziskuje osoban obrat

Bog, koji je na početku stvorio sve te koji će na kraju sve preobraziti u vremenu, Isusa je uskrsio od mrtvih. Na tome počiva cjelokupno kršćansko svjedočanstvo, to je temelj Crkve i Novoga zavjeta. Bog koji je Isusa uskrsio dovršit će svoje djelo konačna uskrsnuća svih i nova stvaranja. Pavao tog Boga kratko naziva *Bog nade* (Rim 15, 13). Stoga Uskrs i od nas iziskuje osoban obrat iz beznađa u nadu, iz nedohoda i životna bespuća na pravi put. Trebamo preusmjeriti svoje navigacijske uređaje prema onomu što se dogodilo na uskrsno jutro. I u nama se treba dogoditi onaj potres za koji trebaju popucati svi poklopci i rastvoriti se naši životni grobovi.

To se stanje daje prenijeti i na naše osobno, nutarnje stanje. U svima nama postoje grobovi, čvrsto zacementirani, neprobaj-

Postoji jedna bitna razlika između seizmičkoga potresa i potresa koji se zbija na Uskrs, u uskrsnu zoru, kojim je svijet uzdrman u svojim nosivim „stupovima“ i temeljima. Današnji potresi, poput onoga u L'Aquili ili onih u podmorju koji uzrokuju razorne cunamije, dakle, seizmička pomicanja tla, donose razaranje, uništavanje, smrt. A Isusova smrt i uskrsnuće rezultiraju nadom i životom, donose radost i budućnost.

ni. Imamo svoje navike, svoj stil, svoj život. Nazivamo se vjernicima, kršćanima, a praktičan nam život nerijetko nema ni k od kršćanstva. Živimo kao da Boga nema; kršteni smo, ali smo iznutra nerijetko tvrd granit, okamine. Računamo li uopće u svome životu s potresom koji bi mogao razvaliti naše grobnice? Trebamo li čekati tešku bolest ili smrt drage nam osobe pa da nas to osvijesti i potrese, da uskrsnemo iz svoga mrtvila, beznađa, svoje smrti? U svakome postoji ona sila teže koja vuče dolje, u dubinu, u grijeh koji nas uništava. Moramo se trgnuti, prenuti iz tog sna, kao oni za potresa na trusnu području. Moramo uvidjeti promašenost vlastita života, svoje grijehe i pogreške, moramo moliti Gospodina da pošalje svoga anđela te odvali kamen s groba naših srdaca. Tako se možemo susresti s Gospodinom, uskrsnim i proslavljenim. Jer, ne zaboravimo: zemlja se tresu, Uskrs potresa (ne samo Händela koji je, do kraja iznutra zahvaćen depresivnim stanjem, nakon što je čuo zvonjavu uskrsnih zvona, skladao besmrtno djelo - oratorij *Messias*)! Gospodin je uskrsnuo! *Doista je uskrsnuo te živi i kraljuje u vijeke vjekova*, kako u završnici sriče i pjeva himan uskrsne noći *Exultet – Neka sad odjekne*. Uskrsna radost treba odzvanjati, naš život treba biti živa jeka uskrsne radosti.

Borbom protiv grijeha do svetosti života

Mnogi ljudi griješe kada misle da je dovoljno ne činiti zlo, kao da postoji neki neutralan prostor između dobra i zla gdje je moguće ostati neokrznut grijehom. No, ne odabere li čovjek svjesno dobro, ne odabere li Boga, on se automatski nalazi u prostoru utjecaja zla i Zloga i izložen je njegovu djelovanju.

fra Ivan Dugandžić

Smisao korizmena odricanja

Korizmeno je vrijeme u svijesti većine kršćana povezano s nekim oblikom odricanja i pokore. Dok se jedni odriču prekomjerna konzumiranja hrane, drugi će skratiti vrijeme koje troše na zabavu i upotrijebiti ga za molitvu. Mnogima u korizmi uspijeva odreći se nekih poroka koji ih prate u životu – alkohola, cigarete ili nekog drugog oblika ovisnosti. Oni maštovitiji nalaze načine kako nadoknadi propuštene prigode i čine dobro drugima. U svemu tome potrebno je puno napora da bi se izdržalo i ne podleglo trajno prisutnoj kušnji da sve to nema nikakva smisla. Ljudi su s pravom ponosni ako uspiju u svojim plemenitim nakanama. Ipak, nakon svega, ostaje veoma važno pitanje o stvarnu smislu svega toga. Pitanje je tim opravdanije što se mnogi, nakon što su se uvjerali da je moguće u tih četrdeset dana odreći se spomenutih poroka, nakon korizme ponovno vraćaju tim porocima i smatraju ih nečim posve normalnim.

Uz to je pitanje nezaobilazno povezano i pitanje smisla korizmene ispovijedi. Je li to samo uhodano i površno svođenje čovjekovih računa i dugova s Bogom kako bi se odmah potom nastavilo stvaranje novih dugova ili je to iskren pokušaj da se životu dade dublji smisao i napravi odlučan zaokret? Je li uopće moguće naći bolji odgovor od poziva Majke: „Draga djeco! Pozivam vas iznova: počnite borbu protiv grijeha kao u prvim danima, idite na ispovijed i odlučite se za svetost.“ (25. ožujka 2014.)

Naime, posve je logično i u biblijskom je duhu da svaki oblik korizmena odricanja ima svoj smisao samo ako predstavlja oblik trajne i odlučne borbe protiv grijeha. A korizmena ispovijed bit će plodna samo ako pretpostavlja tu borbu i istodobno uključuje čovjekov odabir svetosti. Ono što smatra-

mo zlom i grijehom ne postoji samo po sebi. Ono je shvatljivo samo kao negacija Boga i čovjekova zanemarivanja poziva na svetost. Zato je zlo i moguće nadvladati samo povratkom Bogu i prihvaćanjem puta svetosti na koji Bog poziva čovjeka. U tom kontekstu ozbiljno se postavlja pitanje našega shvaćanja i grijeha, i ispovijedi i svetosti.

Čovjek između darovana spasenja i podložnosti grijehu

Najstariji oblik ranokršćanskog vjerovanja glasi da je „Krist... umro za naše grijeh“ (1 Kor 15, 3). Polazeći od toga, sveti Pavao piše Rimljanima da su „svi opravdani darom njegove milosti, otkupljenjem u Kristu Isusu“ (Rim 3, 24), „koji bi predan zbog naših grijeha i koji uskrsnu radi našeg opravdanja“ (4, 25). Nadalje, Pavao krštenje, kao početak kršćanskoga života, smatra čovjekovim umiranjem grijehu (Rim 6, 2) i zadobivanjem mogućnosti da krštenik živi novim životom (6, 4).

No, samo jedno poglavlje dalje iste poslanice Pavao nas suočava s grubim činjeničnim stanjem kad kaže: „Zaista, htjeti dobro jest u mojoj moći, ali nije učiniti ga, budući da ne činim dobro koje hoću, nego činim zlo koje ne ću. A ako, dakle, činim ono što ne ću, ne činim ga više ja, nego grijeh koji stanuje u meni.“ (Rim 7, 18-20) Ta kršćaninova raspetost između spasenja koje mu je darovao Krist i njegova ostvarenja u vlastitu životu bitno obilježava naš život. Zato su Pavlove poslanice pune apostolskih opomena i savjeta kako treba živjeti da se ne proigra od Krista darovano nam spasenje. Pristom je znakovito njegovo trajno podsjećanje na krštenje kao početak kršćanskoga života, koje nije samo temelj tog života već i njegova trajna obveza. Kršćanin se treba ponašati primjereno svojim počecima.

Podsjećajući članove korinthske zajednice kako su nekoć, zajedno s drugim poganima, provodili pokvaren život, upozorava ih što se s njima dogodilo na krštenju: „Vi ste neki ta-

kvi bili. Ali se opraste, i posvetiste, i opravdaste imenom našega Gospodina Isusa Krista i Duhom našega Boga.“ (1 Kor 6, 11) To podsjećanje na ono što se dogodilo u krštenju daje snagu uvjerenosti Pavlovu upozorenju da se čuvaju bludnosti, koje im upućuje u obliku pitanja: „Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!“ (6, 19sl)

U Poslanici Efežanima apostolska opomena ogrnuta je u ratničko ruho kako bi bila što uvjerljivija: „Ubuduće budite jaki u Gospodinu i njegovoj silnoj moći! Obucite se u bojnu opremu Božju da se mognete suprotstaviti đavolskim napadima.“ (Ef 6, 10sl) A pisac Poslanice Hebrejima, nakon što je za primjer naveo brojne starozavjetne uzore vjere, svojim čitateljima predbacuje njihovu slabu vjeru: „Još se, naime, u borbi protiv grijeha niste odu-

prli do krvi, i zaboravili ste opomenu, premda je takva koja vam se upućuje kao sinovima.“ (Heb 12, 4sl) Ta riječ nije izgubila ništa od svoje aktualnosti. Jer, tko za sebe može reći da se pokušao „do krvi oduprijeti grijehu“?

Grijeh i krivnja

Nedovoljno poučen kršćanin u opasnosti je da grijeh shvati kao nešto što se tu i tamo dogodi u njegovu životu, a za što je katkada spreman okriviti druge: Ne bih ja to želio, ali najljete me drugi... To je samo u srđzbi i afektu...

To je samo dio izgovora koji se često čuju. Naprotiv, grijeh nije nešto što se događa slučajno ili krivnjom drugih, što ne bi imalo ozbiljne posljedice po mene i moj život. To nije kao kad slučajno glavom udarim u staklena vrata, koja se razbiju, ali ja sam imao sreću da se nisam ozlijedio. Ne može se samo reći da čovjek čini grijeh, već da je grješnik. Svoju sklonost grijehu svojim osobnim grijesima koji se gomilaju.

S tim je izravno povezan i osjećaj krivnje koje se čovjek sam ne može osloboditi. Pogotovo je opasno ako se zamijene uzrok i posljedice. Mnogi ljudi, naime, misle da osjećaj krivnje dolazi od nesreće i patnje koja ih je snašla u životu, a ne obratno. Upravo suprotno, nesreća je obično posljedica grijeha i krivnje. Uzmimo samo banalan primjer prometne nesreće! Koliko će ljudi, kada dožive nesreću, predbacivati Bogu što ih nije saču-

vao nesreće i njezinih posljedica umjesto da se zapitaju jesu li dovoljno mislili na vlastitu sigurnost i sigurnost drugih u prometu, jesu li poštivali prometne znakove i propise o ograničenju brzine? Sve je to zato da budu zaštićeni, a oni su izabrali suprotno.

Ponašajući se tako, odbijajući priznati svoju vlastitu pogrješku i prihvatiti krivnju koja je iz toga proizašla, čovjek se ne uspijeva riješiti krivnje, nego je samo bezuspješno pokušava potisnuti, što može uroditi i poremećajem psihe. U svom romanu *Slučaj A*. Camus opisuje odvjetnika Clamansa koji provodi neobičan život nakon što se nije odazvao pozivu za pomoć žene koja se utapala u rijeci dok je on prolazio mostom. Jednostavno je pobjegao umjesto da pomogne. Poslije toga za nj su i najobičnije stvari neobične. Kao da uvijek iza sebe čuje glas utopljenika. Bježi zato iz Pariza u Amsterdam, ali ništa se ne mijenja. Nastoji pomagati siromašnima, ali ni to ne pomaže. U biti, njemu je potrebno oprostjenje krivnje, ali on ne vjeruje u Boga. Život mu se pretvara u pakao, a on si ne može pomoći.

Jednako je loše ako čovjek svoju krivnju pokušava zamijeniti sudbinom. Njemu se to moralo dogoditi, jer tako mu je suđeno. Pristom zaboravlja na svoju slobodu koju mu je Bog dao i da nema sudbine iznad i mimo Boga. Grijeh je uvijek slobodno izabran pristup volje Božje pa zato i rađa osjećajem krivnje. Zato, jedino pravo rješenje čovjekova grijeha i krivnje jest u poniznu priznanju i prihvaćanju oprostjenja u sakramentu ispovijedi. Moderna psihoanaliza barata poj-

Uspješno se boriti protiv grijeha moguće je samo ako čovjek ima snažan motiv za to, ako znade zašto to čini. Mnogi ljudi griješe kada misle da je dovoljno ne činiti zlo, kao da postoji neki neutralan prostor između dobra i zla gdje je moguće ostati neokrznut grijehom.

movima „osjećaji krivnje“ i „kompleks krivnje“ i pokušava ih objasniti, ali ih ne može izliječiti. U ispovijedi svećenik jamči čovjeku grješniku da mu je Bog po Kristovim zaslugama oprostio grijehe i to je jedini način oslobađanja od osjećaja krivnje.

Odabirati svetost!

Uspješno se boriti protiv grijeha moguće je samo ako čovjek ima snažan motiv za to, ako znade zašto to čini. Mnogi ljudi griješe kada misle da je dovoljno ne činiti zlo, kao da postoji neki neutralan prostor između dobra i zla gdje je moguće ostati neokrznut grijehom. No, ne odabere li čovjek svjesno dobro, ne odabere li Boga, on se automatski nalazi u prostoru utjecaja zla i Zloga i izložen je njegovu djelovanju.

Zato je potrebno trajno se zaštititi obnavljajući svoje određenje prema Bogu i dobru. A to znači svjesno izabrati put svetosti i truditi se svim silama kako na njemu ustrajati. A sredstva kojima se to postiže svima su dobro znana: redovita molitva, post, redovit sakramentalan život, čitanje Svetoga pisma... Svi mi to znamo, štoviše pamtimo i pozitivno iskustvo mira i radosti što su ispunjali naše srce dok smo se vjerno služili tim sredstvima. A onda smo popustili i sve je pošlo po zlu.

Zato je dobro ponovno čuti Gospin poziv: „Neka vam sveta ispovijed bude prvi čin obraćenja, a onda, draga djeco, odlučite se za svetost. Neka vaše obraćenje i odluka za svetošću počne danas, a ne sutra.“ (25. studenoga 1998.)

Ako mi je ispovijed doista čin obraćenja, tada se ne ću u borbi protiv grijeha pouzdati samo u svoje plemenite odluke i slabe snage, nego ću se snažno osloniti na Boga i od njega moliti snagu za napredovanje u svetošći života.



Iz arhive ICMM

Počnite borbu protiv grijeha kao u prvim danima

Isusovo uskrsnuće stvarno i istinito

Svojim ukrsnućem Isus je dokazao sebe, a nama pokazao put u život: bez straha i sumnji možemo za njim, možemo živjeti s njim

fra Petar Ljubičić

Isusovo uskrsnuće početak je općeg uskrsnuća svih ljudi. Mogli bismo reći da je Isus Krist uskrsnuo radi nas i našega spasenja. Krist ne uskrsava jedini, nego prvi. Iza njega slijedimo mi. Njegovo uskrsnuće je temelj, početak i korijen našega uskrsnuća. U njemu je vidno zajamčeno ono što će se dogoditi sa svim ljudima. Time je naša nada u život vječni utemeljena i potvrđena. Uskrsnuće Isusovo je jamstvo naše veličine, naše sreće i naše slave, našega uskrsnuća! Zato se isplati vjerovati u Krista, s Njim i za Njega živjeti i tako osigurati svoju vječnu sreću.

Uskrs je najveći, najstariji i najvažniji blagdan, svetkovina, sunce svih blagdana, temelj i sigurnost naše vjere, ispunjenje svih naših nada, dovršenje našega spasenja, potpuna pobjeda života nad smrću, dobra nad zlim, ljubavi nad mržnjom, praštanja nad osvetom, svjetla nad tamom i zlom grijeha, radosti nad tugom i uskrsnuća nad grobom.

Kristovo je uskrsnuće najveće čudo otkad postoji ova zemlja, najveći događaj u povijesti ljudskoga roda. Svoje je uskrsnuće Isus toliko puta proricao da bi dokazao svoje božansko poslanje. Uskrsnuće je temelj našega vjerovanja, ono na čemu počiva naša vjera. Uskrs je blagdan pobjede i života, radosti i mira.

Uskrs nam pomaže shvatiti da smo nešto više nego samo obični ljudi. Mi smo uvjereni da sav naš rad, sve naše brige, tjeskobe, patnje, svakodnevni križevi i poteškoće imaju svoju puninu, svoj pravi smisao i neizmjerenu vrijednost...

Što se zapravo dogodilo s Isusom?

Iako je Isus Krist došao od Oca nebeskoga tiho i skromno, u štalici, kao svjetlo u noći da kao mirotvorac na zemlji posije sjeme kraljevstva ljubavi i pravednosti, istine i svetosti, mira i radosti, iako je „prošao svijetom čineći samo dobro“, ipak su ga ljudi odbacili i razapeli na križ na kojem je izdahnuo. Grob ga nije mogao zadržati. On je slavno uskrsnuo!

Svojim uskrsnućem Isus je dokazao sebe, a nama pokazao put u život: bez straha i sumnji možemo za njim, možemo živjeti s njim. On nam je pokazao kako bismo trebali živjeti ovo milosno vrijeme i pretvarati svaki trenutak života u trenutak spasenja za sebe i svoju voljenu braću i sestre.

Svojim uskrsnućem Isus je dokazao i pokazao:

- da je On pravi Bog i pravi čovjek
- da je Njegov nauk istinit, da se dogodilo sve što je rekao
- da ćemo jednom i mi uskrsnuti.

Da bi dokazao svoje božanstvo, Krist namjerno nije odgađao svoje uskrsnuće do konca svijeta. Da bismo vjerovali da je on pravi čovjek i da je doista umro, nije odmah uskrsnuo od mrtvih, nego tek nakon tri dana. Tako je svojim uskrsnućem temeljito dokazao svoje božanstvo i svoje čovječstvo.

Krist je uskrsnuo sam svojom vlastitom moći, a to je protiv svih prirodnih zakona. Još nikome nije pošlo za rukom dati se izbičevati, trnjem okruniti, čavlima prikovati na križ, dati si probosti srce, istočiti svu krv do posljednje kapi, tri dana ležati u dobro zapečaćenu grobu koji čuva straža i onda uskrsnuti. To je moguće samo svemogućnosti Božjoj.

Da je Isus uskrsnuo, svjedoči prazan grob. Svjedoci su anđeli s neba; svjedoci su one žene sa zemlje, svjedoci su i preplašeni vojnici koji su na zemlju popadali od svjetlosti slave njegovog.

Svjedoci su njegovi učenici koji su svojim rukama opipali rane na uskrsnuću tijelu. Mogli su se uvjeriti da Uskrsli nije nikakva slabost, utvara, nikakav plod njihove mašte...

Svjedoci su i sami Židovi koji u svom strahu nisu znali ništa drugo do ponavljati da su ga ukrali učenici...

Tomina nevjera i vjera

Sjetimo se da apostol Toma nije htio vjerovati da je Krist uskrsnuo. Apostoli su ga uvjerali, no bilo je uzalud. On nije htio vjerovati dok ne opipa Isusove rane.



Dok se Isus na uskrsno jutro prvi put ukazivao apostolima, svi su oni bili zajedno osim nesretnoga Jude i nevjernoga Tome.

Kad su apostoli pronašli Tomu, uvjeravali su ga da su vidjeli uskrsloga Gospodina. Kazaše mu: „Vidjeli smo Gospodina!“ Toma ostaje zaprepašujuće iskren i – nevjeran.

„Ubijte me, ali ne vjerujem. Uzmite mi to za zlo, ali ja ne bih bio ja, osoba, kada bih drukčije govorio. Ja ne želim biti iznimka, nego želim biti osobnost. Svi me osudite, ali ja nisam kadar vjerovati. Dosta sam izvaran u životu. Od sada vjerujem samo svojim očima. Samo što rukama dohvatim i prstima opipam, samo to umom i srcem prihvaćam. Ja sam spreman da me posve otpišete iz apostolskoga zbora, ali bih lagao kad bih drukčije govorio. Priznajem da sam tvrdoglav, sumnjivac, skeptik, nevjernik, ali to je činjenica, a ne moja huja i hirovitost. Stoga, dok ne stavim svoje prste u

mjesto Isusovih čavala, dok ne vidim uskrsloga Isusa svojim rođenim očima, dok ne stavim ruku u njegov bok, koji je proboden na Kalvariji, ja ne mogu vjerovati. Ne mogu pa ne mogu. Ja mogu poći s vama, ali dok se

Vjerovati u Uskrsnuloga znači davati svijetu svjedočanstvo o ljubavi i životu koji se preobražava. To se ne može činiti samo riječima, nego poglavito zalaganjem i radom.

pozitivno ne uvjerim, ne pristajem. Sve je za mene varka i obmana dok se fizički ne osvjedočim.“

Toma je uporan: „Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg od čavala i ne stavim svoju ruku u njegova rebra, ne ću vjerovati!“

Toma ne vjeruje u Krista i njegovo uskrsnuće. Zna da je Isus mrtav, a mrtvi se, na temelju općeg iskustva, ne vraćaju u život. Opasnost je u tome da i mi mislimo tako. Tako su razmišljali Atenjani na Areopagu.

Toma je imao sigurno svjedočanstvo apostola, učenika iz Emausa, Marije iz Magdale, ostalih žena, a posebno Petrovo. No, beskorisno. Toma ne vjeruje ni Kristu ni apostoli-ma. Vjeruje samo sebi i svojim očima.

I nakon osam dana apostoli su bili zajedno, a među njima i Toma. Isus ponovno dolazi k njima. Baš u pravi trenutak. Znao je Isus da Toma ne vjeruje. On zna koliko i kako mi vjerujemo. Odmah Tomi upravlja riječ: „Priđi bliže i pogledaj mi ruke, stavi svoju ruku u rebra moja i ne budi nevjeran, nego vjeran.“ Toma će na to: „Gospodin moj i Bog moj!“ Isus mu reče: „Budući da si me vidio, povjerovao si. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli!“

Riječ „blago“ upravljena je i svima nama. Koje li radosti i sreće za svakoga od nas. Dobro reče Grgur I., papa: „Tomina je sumnja više pomogla našoj vjeri nego vjera vjernih učenika!“ Mi nismo vidjeli uskrsnula Krista, ali blago nama ako čvrsto vjerujemo u njegovo i svoje uskrsnuće. Uskrsli, živ Krist ovdje je među nama i svakome od nas kao i Tomi upravlja riječ: „Ne budi nevjeran, nego vjeran. Blaženi koji ne vide, a vjeruju.“ Neka naša vjera iz dana u dan raste i neka se naš život odvija u znaku uskrsloga Krista.

Prepoznali su ga u lomljenju kruha

Uskrs bismo trebali proslaviti dvovidno. Prvo bismo morali učiti u iskustvo Uskrsa, odnosno vjerom u sebi proživjeti susret s Isusom, u vjeri prepoznati Uskrsnuloga kao istoga onoga o kojemu izvješćuju evanđelja, a zatim moramo navijestiti i uključiti se u promjenu koja se s Isusovim uskrsnućem dogodila i otajstveno počela događati kao povijesni proces. Izlazak iz grješne povijesti, izlazak iz povijesti grijeha u povijest spasenja dolazi u prvi plan.

Postavlja se pitanje kako doživjeti osoban susret s Isusom i učiti u duhovno iskustvo druženja s Uskrsnulim?

Sjetimo se učenika na putu u Emaus koji su Isusa sreli kao stranca kojega nisu prepoznali, ali im je „gorjelo srce“ kad im je tumačio Pisma, kad ih je upozoravao na povijesne trenutke u kojima je Bog naznačivao put izlaska iz zarobljenosti grijehom. Gorko

je njihovo srce osjećalo da je tu nešto novo, da je tu nešto silno!

Isus je uzeo kruh kao na posljednjoj večeri i dao im ga onom istom gestom i onim istim riječima kao uoči svoje muke i smrti. Tada im je bljesnulo značenje njegove smrti i uskrsnuća za ovo novo što se počelo događati. Darovao im je sebe, sjedinio se s njima i tada su prepoznali da je to On, Gospodin! Više ga nisu trebali vidjeti tjelesnim očima, duhovno je bio s njima. Vidjeli su ga jedan u drugome. O kako je to divno, milost Božja...

Zatim su ustali i puni radosti krenuli da svima svojimajima podare to isto, da ih učine dionicima svoga svetoga doživljaja zajedništva s Kristom. Isus je sada za njih doista Krist – jučer onaj u Pismima, a sada doživljavan u lomljenju kruha i uvijek onaj s kojim su od sad na putu prema Ocu u vječnost! Vratili su se u Jeruzalem, ispričavali što su doživjeli: da su ga vidjeli, da im je to i to govorio, da im je to i to učinio. On je živ, s nama je!

Danas i ovdje

Zaustavimo se sada na onome što je sada, 2014., iz duge Isusove povijesti osobito značajno za nas i buduće generacije. Iza nas je dug proces ulaženja u uskrsno iskustvo koje se ne dovršuje ni u jednoj generaciji, koje seže do konačne pojave Isusa u Božjoj slavi kao dovršitelja spasenja. Vrhunac toga iskustva bit će kad i sami uskrsnemo i kad se nađemo s Isusom licem u lice. Iščekujmo radošno taj sretan trenutak!

Sada je ovdje naš izlazak iz grješne povijesti, iz grješna stanja u ono milosno stanje.

Plod susreta apostola s uskrsnulim Kristom bilo je njihovo neustrašivo svjedočanje za Krista, njihovo naviještanje evanđelja, njihovo širenje Božjega kraljevstva. Neka to bude plod i našega susreta s uskrsnim Kristom u misnu slavlju da i druge ljude s kojima se susrećemo učinimo dionicima uskrsne radosti.

Uskrsli nas Krist poziva da povjerujemo u njegovo uskrsnuće, da odlučno i spremno kažemo: „Tvoj život, Kriste, bit će moj život!“ Ne zaboravimo nikada kako nas Isus poziva da ga nasljedujemo, da naš život bude vjerna slika njegova života, da na njegovu nauku i na njegovu primjeru formiramo svoje misli, svoje nazore, svoje osjećaje, svoje nade. Uskrsnuli i danas prolazi ovim svijetom i želi uskrsnuti u svakome od nas.

Pozvani smo da uvijek u sebi budimo svijest da smo iz smrti preneseni u život. Otkupljeni smo i spašeni! S Kristom smo uskrsli u nov život. Pozvani smo živjeti tako visoko uzdignuće, svjesni svoga kršćanskoga poziva i izabranja. Probudimo se iz mrtvila i

Nastavak na 10. str. ►

▶ Nastavak s 9. str.

proslavimo Boga u svome tijelu, porastimo u bratskoj ljubavi! Učvrstimo se u vjeri i onda će nas uskrsno svjetlo obasjati i uskrsna će radost ispuniti naše srce.

Uskrs nas poziva na uskrsnu radost i mir. Radujmo se, ali istinski! Uskrsli je među nama, u nama i s nama! On je naš mir i sreća, uskrsna radost i vječni spas! Radujmo se unatoč tomu što nas salijeću patnje i nezgode, boli i razni životni križevi. Sve to ima svoj puni smisao jer se samo „po muči i križu“ ide sigurno ususret slavi uskrsnuća.

Ne zaboravimo nikada kako nam Uskrs poručuje da mislimo jedni na druge, da darujemo sebe jedni drugima, da volimo jedni druge kao što nas je Krist ljubio. Radije svoj život pretvarajmo u darivanje...

Okrenimo povijest. Izadimo iz povijesti grijeha, jer evo nam otvorene povijesti spasenja u Sinu Božjemu! Bog je poslao Sina, evo ga ide pred nama. Uskrsnuli. U našem je tijelu. Umro je za nas i uskrsnuo je za nas. Time je otvorio vrata u nov život. Želi nas uvesti u punu istinu i puninu života! Zato svi pohrlimo k njemu! Evo ga, lomi kruh za nas, lomi kruh svima.

Uzimajmo rado taj kruh i nahranimo se ljubavlju što je On donosi od Oca. To će tada biti nov svijet, nov život i radost bez kraja.

Postavši dionici Isusova uskrsnuća, sa stajmo se i lomimo međusobno kruh na njegov spomen, kako nam je naredio, hranimo se njegovim tijelom i krvlju, njim samim, da Duhom njegovim ispunjeni navijestimo u ovom našem vremenu svojoj braći i sestrama nov život.

Pokažimo im to zorno svojim načinom života. Potaknimo izlazak iz svijeta grijeha, iz grješnih stanja, pročistimo svoje povijesno pamćenje, nemojmo biti jedni protiv drugih, nego se već jednom u Kristovu liku, u liku spasitelja svih ljudi, složimo i postanimo graditelji nova i pravednijega života i svijeta. Uskrs nas na to poziva.

Vjerovati u Uskrsnuloga znači davati svijetu svjedočanstvo o ljubavi i životu koji se preobražava. To se ne može činiti samo riječima, nego poglavito zalaganjem i radom. Zalaganjem u svemu onome što ovaj život čini pravednijim, ljudskijim i sretnijim. Borba protiv nepravde, mržnje, grijeha i svakoga zla znak je vjere u Uskrsnuloga i predanja samomu Bogu.

Neka Kristova pobjeda tako prosvjetljuje naša srca da oslobođeni tmine živimo novim životom i taj život darujemo svima s kojima se susrećemo. „Zaista je Gospodin uskrsnuo!“ Aleluja! Radujmo se i zahvaljujmo Bogu na tome!

Uskrsni kamen

Svatko poznaje svoj vlastiti kamen koji ga pritišće, muči i ne da mu mira. Čovječe, trgni se da tvoj „kamen“ postane znamen ljubavi i praštanja, da ljubav bude jača od smrti, a praštanje i milosrđe miris uskrsne radosti. Poslije Velikog petka dolazi Uskrs, poslije nevremena i oluje nasmije se sunce, a duga se raširi preko nebeskoga beskraja.

s. Lidija Glavaš

Golgotski vjetar još pronosi Isusove riječi s križa: „Oče, oprost i jer ne znaju što čine“, a Jeruzalem se duhom obukao u sivilo. Mnogi se pitaju zašto Nazarećaninovo raspeće toliko muči srca, zašto je cijeli kraj bio na nogama da bi ga ispratio na stratište gdje raspeti zločinci svršavaju svoj život.

Govor srca

Djeca promatraju odrasle i zbunjuje ih njihova ozbiljnost. Nikoga ništa ne pitaju niti im itko govori o tom događaju. Sav narod zajedno živi u nekom zastrašujućem miru. Veliki svećenici i hramski službenici povukli su se u svoje dvore te u sebi prebiru oствarenje svojih odluka. Možda ih nakratko prati osjećaj uspjeha jer su smaknuli onoga koji je njihove zakone želio svojim životom obući u ljubav i umjesto da vrijedi ona krilatica „oko za oko, zub za zub“, vrijedi da „tko tebe udari po jednom obrazu, okreni mu i drugi“. Izbjegavaju pogled prema Golgoti i pokušavaju zaštititi hramsku zavjesu koja se na Isusov smrtni izdijasaj razderala odozgo prema dolje. Pobožne žene bojažljivo koracaju ulicom svoga grada i budno paze gdje će nogom stati da ne bi zgazile i oskvrnule krvave tragove svoga Učitelja. One će ustrajati u vjernosti prema njemu. Još su im živa sjećanja kada im je blagoslivljao djecu, ozdravljao bolesnike, hrabrio i tješio žalosne, govorio i poučavao kao nitko do tada. One dobro znaju da im je bilo lijepo svaki put kada su bile u njegovoj blizini. Zato danas slijede govor svoga srca. Srce često govori dobro, ali toliko se puta dogodi da njegov govor ne čujemo i ne slijedimo savjete. Te dobre žene, koje su došle iz Galileje da u sve dane budu uz svoga Učitelja, nisu takve. Kada je na križu izgovorio da je sve svršeno, razumje-

le su da je izvršio volju Oca svoga koji ga je poslao.

Budno su pratile gdje će biti položeno njegovo tijelo. Vidjele su novu grobnicu Josipa iz Arimateje u koju još nitko nije bio pokopan. U nju je s velikom ljubavlju položeno Isusovo iznakaženo i krvavo tijelo, a na ulaz je navaljen velik kamen. I taj veliki kamen zaustavi im suzu i obužeše ih misli...

Odvaliti kamen s vlastita groba

I onoga jutra, prvoga dana u tjednu, dok su nestajali i posljednji koraci noći, one su već bile na putu prema grobu. Oko njih su se širili prelijepi miomirisni pomasti koju su nosile da pomažu Isusovo tijelo, kako je to bio običaj u njihovu kraju. No, mučilo ih je tko će s ulaza odvaliti kamen, onaj veliki kamen koji zatvara sve ulaze i prolaze do srca. Uskrsli je Isus poznao srca ovih dobrih žena. I kada su došle, kamen je bio odvaljen. I susrele su onoga kojega su tražile, vidjele su onoga kojega su ljubile. On je odvalio kamen da bi se susreli: uskrsli Gospodin s onima koji ga vole i slijede njegovu radosnu vijest. Bijaše to uskrsno jutro koje se i danas rađa kada se susretnemo sa živim Bogom u svetoj Eu-

Poslije Velikog petka dolazi Uskrs, poslije nevremena i oluje nasmije se sunce, a duga se raširi preko nebeskog beskraja. Kamen je odmaknut i srce je slobodno...

haristiji, u molitvi, u meditaciji, u klanjanju Presvetom Oltarskom Sakramentu, u ljubavi prema čovjeku, posebno umornu i siromašnu, u ljubavi prema čovjeku koji treba toplinu ljudskoga srca. Ali za takav život treba odvaliti kamen s vlastita groba. Koje-ga groba? To je naše srce, naš nutarnji život u koji su se sklonili i zaposjeli ga svi naši propusti, grijesi koje smo počinili, laki i teški; to je naša oholost, zaokupljenost materijalnim prolaznim stvarima koje nam daju prolazno zadovoljstvo, to su sve naše nečistoće i klanjanje onomu što nije Sveti. To udaljavanje od Boga gradi kamena vrata za koja nam treba Božja i bratska snaga da bismo ih otvori-

li. Upravo u grobu moj brat ne može uživati u toplini srca. I srce nam postaje kameno. Ezekiel je još u ono vrijeme prenosio domu Izraelovu Jahvinu poruku: „Poškropit ću vas vodom čistom da se očistite. Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce... izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa.“

Potrebno je jutro uskrsne radosne stvarnosti

Srce boravi u našem tijelu. Nastojmo da ne postane grob zavaljen gomilom kamenja. U grobu je tama, hladno je i nema proljeća. U

Potrebno je jutro uskrsne radosne stvarnosti. Isus je živ, grobna su kamena vrata nestala, utopila se s ostalim kamenjem, grob je prazan, a Isus je sa svojim. Kad je Isus s nama, ljubav je živa baš kao u ono uskrsno jutro, a naši grobovi ostaju prazni.

njemu je umro život. Sunce u nj ne dopire. Čovjek može biti živ, ali rob svoga groba. I može dugo robovati ako drugima ne dopusti ili dok sam ne poželi odvaliti kamen, odmaknuti kamen s ulaza. Zarobljenost zlom, grijehom, razuzdanom mišlju, riječju i ponašanjem koje u život unosi hladnoću, bezosjećajnost, kritiziranje, depresiju, podmićivanje... grobna je tišina i čovjekov nemir. Potrebno je jutro uskrsne radosne stvarnosti. Isus je živ, grobna su kamena vrata nestala, utopila se s ostalim kamenjem, grob je prazan, a Isus je sa svojim. Pozdravlja ih i hrabri: „Mir vama! Zašto ste zbunjeni? Čemu se takve sumnje rađaju u vašim srcima? Pogledajte moje ruke i moje noge: ja sam, ja glavom.“

Kad je Isus s nama, ljubav je živa baš kao u ono uskrsno jutro, a naši grobovi ostaju prazni.

Svatko pozna svoj vlastiti kamen koji ga pritišće, muči i ne da mu mira. Čovječe, trgni se da tvoj „kamen“ postane znamen ljubavi i praštanja, da ljubav bude jača od smrti, a praštanje i milosrđe miris uskrsne radosti. Poslije Velikog petka dolazi Uskrs, poslije nevremena i oluje nasmije se sunce, a duga se raširi preko nebeskog beskraja.

Kamen je odmaknut i srce je slobodno... Uskrsli je Isus nazočan u svakom udisaju srca, u svakoj situaciji koja nas slama ili rađuje. Nova se snaga rađa i mi žurno koracamo tamo gdje je uskrsna radost izgubila svoj dom.

Ne budimo ljudi spore pameti u ovo naše vrijeme, nego probudimo se jer Isus živi s nama. Još danas nastojmo izići iz tame i hladnoće groba odričući se svih nasrtaja zla. Odlučimo se za život koji ima svoje Svjetlo od kojega bježi tama. Tada imamo vlastito uskrsnuće.



Stalno raditi **na sebi**

U stotom broju *Glasnika mira* naš je sugovornik međugorski župnik fra Marinko Šakota

Priredio Krešo Šego

Ova je župa drukčija od ostalih pa je i rad u njoj drukčiji. Kad govorite iz svoga sadašnjeg iskustva, u čemu je ovdje djelovanje drukčije nego u ostalim župama?

– Župa Međugorje nije se razlikovala od drugih župa sve do 24. lipnja 1981., otkad šestero vidjelaca iz Bijakovića svjedoče da im se ukazala Gospa. Iz tog događaja kao iz snažna iz izvora proizišli su razni vrlo intenzivni duhovni sadržaji koji su ovu župu pretvorili u svjetski poznato mjesto molitve i obraćenja. Spomenut ću neke od tih sadržaja: svakodnevni večernji molitveni program (krunica, sv. Misa), ispovijed, molitva na brdima, klanjanje, seminari posta, Festival mladih, seminari za svećenike, za bračne drugove itd. U te su duhovne programe fratri, koji su kroz proteklo vrijeme djelovali u ovoj župi, ulagali sebe, sve svoje snage, ljubav i sposobnosti. Župljani su ih također, posebno na početku ovih događaja, svojim dolascima snažno podupirali. Sve to, a posebno Božja milost koja se ovdje osjeća, čine ovu župu posebnom.

Rođeni ste nedaleko, u Čitluk. Na koji su način događaji u Međugorju djelovali na Vaše odrastanje i odluku da postanete franjevac i svećenik?

– Ti su događaji bili presudni za moje franjevačko i svećeničko zvanje. Moram, doduše, naglasiti da su za moju odluku važni i drugi čimbenici kao, primjerice, moja obitelj u kojoj sam odrastao uz molitvu i pravi vjernički primjer mojih roditelja – Martina i Nade. K tomu, moja baka Mila bila je članica Trećeg franjevačkog reda, što znači da je nosila pasić i intenzivno molila, što je na mene kao dječaka podsvjesno djelovalo. Također, moja sestra Melanija već se bila odlučila za redovnički poziv pa je to sigurno poticalo i mene na razmišljanje. Moram još napomenuti da je u našoj široj obitelji bilo još duhovnih zvanja: majčin rođak Mirko Barbarić, salezijanac iz Dragičine, i rođak fra Ivan Ševo iz Hamzića. Odrastao sam u vjerničkom ozračju. Teško mi je reći gdje se točno probudila prva klica moga zvanja, ali znam da je Međugorje donijelo jasnoću i sigurnost

u moja razmišljanja i pomoglo da donesem odluku.

Sjećate li se svojih prvih dolazaka na krunicu i večernju Misu u Međugorje i što su Vam značili tada i za kasniji život?

– Za Međugorje sam prvi put čuo od svoje bake Mile koja je rodom iz Međugorja, iz obitelji Ostojić. Njezine su priče na mene djelovale tako da je od mog ranog djetinjstva Međugorje bilo mjesto u mom srcu koje sam posebno volio. Gledajući sa Žurnja gdje sam rođen, kao dijete sam se pitao kako Međugorje izgleda i s nestrpljenjem iščekivao dan kad ću u nj doći. Prvi je put to bilo 1978. ili 1979. kada sam s majkom išao na Misu na Križevac prigodom proslave blagdana Uzvišenja sv. križa.

Za Gospina ukazanja čuo sam 26. lipnja 1981., a na Brdo ukazanja prvi sam se put popeo već sutradan, 27. lipnja, i bio u neposrednoj blizini vidjelaca za vrijeme uka-

zanja, možda metar ili dva od njih, što je na mene ostavilo dubok dojam. U Bijakoviće i Međugorje išao sam još tri puta, 28., 29. i 30. lipnja, a nakon toga sam sa svojim školskim kolegama otputovao na Frušku goru, gdje sam ostao mjesec dana. U tih mjesec dana nisam imao nikakva kontakta sa svojom obitelji niti i s kim drugim iz Hercegovine, tako da sam nestrpljivo iščekivao dan povratka da saznam odgovor na pitanja koja su u meni živjela kroz to vrijeme. U meni se stalno vrtjelo pitanje: „Je li ono istina?“ Čini mi se da sam već prvih dana u dubini duše vjerovao da jest, ali znam da su bile prisutne i sumnje. Nakon što sam se vratio iz Vojvodine i u Čitluku izišao iz autobusa, ugledao sam rođaka Željka Ostojića i prvo što sam ga upitao bilo je: „Što je s ukazanjima Gospe u Bijakovićima?“ On mi je odgovorio: „Rođak, istina je! Bilo je nekoliko ozdravljenja...“ Ozario sam se i toga dana otišao u Međugorje.

Nakon toga sam gotovo svakodnevno s roditeljima, a često i sam pješice odlazio na krunicu i Misu u Međugorje. Bio sam dijete, ali moji me roditelji nisu morali prisiljavati da idem u Međugorje na Misu jer sam to volio.

Kraljica Mira od početka ukazanja upućuje poruke, pozive... Koliko oni prožimlju današnjeg čovjeka s obzirom na to da toliko toga čovjeka vuče i udaljava od vjere i Boga? Naime, sve se više osvjedočujemo da način života kojim živi suvremen čovjek sve manje vremena ostavlja duhovnim stvarima.

– Prije 30, 40 i više godina ljudi ovih krajeva nisu imali mnogo loših ponuda. Naravno, i oni su imali kušnji i zamki, što se posebice odnosi na sadržaje iz komunističkog režima, ali u odnosu na moralni život, stvari su izgledale drukčije nego danas. Mi smo svaki dan na raskrižju na kojem smo bombardirani raznim iskušenjima. Nепrestano se moramo pitati: Što izabrati? Za što se odlučiti? Što je ispravno, a što pogrešno?

Posebno je teško mladima jer nemaju iskustva, a zamke su mnoge i prerusene. A ni roditeljima nije nimalo lakše, jer su svjesni da djecu ne odgajaju samo oni, nego da na njih utječu mnogi drugi čimbenici, primjerice, mediji... Sve to, a i mnogo drugoga, uguši glas Kraljice Mira koji dopre do ušiju ljudi. Gos-

pa nam govori: „Molite!“, a drugi nam glasovito šapću: „Hajde ovo, uzmi ono...“ i tako nam krađu vrijeme za molitvu. Ako nismo snažni i odlučni, počnemo sve više ugađati ponudama svijeta i željama tijela, a sve više zemarujemo duh. Nismo ni svjesni koliko toga utječe na naša razmišljanja i odluke. Naizgled smo slobodna bića, ali zapravo nama manipuliraju mnoge ponude. No, ne smijemo se obeshrabriti, nego ostati budni i svako se jutro na svojim raskrižjima usmjeriti prema Isusu i Mariji, odabrati molitvu i ljubav.

U prilici ste svedevnice se susretati s hodočasnici iz različitih krajeva svijeta, a neki od njih dolaze i po drugi, deseti... i tko zna koji put. Što ih tako snažno vuče?

– I mene zanima to pitanje. Posebice se to odnosi na one hodočasnike iz udaljenih zemalja kao što su Južna Koreja, Argentina... Razni su motivi njihovih dolazaka, a mislim da ih najsnažnije privlači molitveno ozračje koje se ovdje osjeća, duhovna klima koja je ovdje tako pogodna da se u mnogim srcima dogodi proljeće, da se jave klice obraćenja. Otkud ta duhovna klima ako ne od posebna Božjega djelovanja preko nebeske Majke?

Što hodočasnici svjedoče o plodovima tih hodočašća u svome životu?

– Plodovi su razni. Iako ima i onih koji svjedoče o tjelesnu ozdravljenju, ipak je najčešće riječ o svjedočanstvima duhovna i duševna ozdravljenja. Najčešće hodočasnici svjedoče da se u Međugorju u njima nešto pokrenulo, da su okrenuli novu stranicu u životu, da su otkrili molitvu i započeli moliti. Nisu rijetki oni koji govore da su im se u Međugorju otvorile oči, da su progledali i shvatili mnoge vješto postavljene zamke na svojim životnim putovima i da su shvatili smisao svoga života. Mnogi se iznova vraćaju u Međugorje zbog osvježenja jer je u sredinama gdje žive zanemarena molitva i izgubljen osjećaj za Boga i molitvu, za obitelj.

Bijakovići, Međugorje i ostala sela koja čine našu župu nisu više onakva kakva su bila do 1981., promijenila su se i po izgledu i po veličini kuća, po broju stanovnika, načinu života... U tri desetljeća postala su neprepoznatljiva u odnosu na vrijeme do 1981. Na što posebno treba paziti da te promjene ne odu krivim smjerom i postanu oprječne onomu što Kraljica Mira očekuje?

– Normalno je da se mijenjaju izgledi naših kuća, okućnica i putova, ali u župi Međugorje ne smijemo nikada ostati samo kod tih i takvih promjena. Najvažnija je promjena u nama, a ta nam je potrebna svaki dan. Mi

smo u župi Međugorje izloženi mnogim kušnjama, posebice se to odnosi na duh materijalizma koji stalno vrebava. Ako čovjek ne pazi i nije trajno budan, lako ga zahvati taj duh. Ako pojedinac ne moli u obitelji ili sam, ako ne ide na svetu Misu, na klanjanje, ako se ne ispovijeda, ako ne posti i ne čita Božju riječ, ubrzo će zakržljati, otupjeti i oslijepiti. Duh materijalizma neprimjetno će ga uzeti u svoje ralje i s njim upravljati kao sa slijepcem. Dakle, mi župljani moramo trajno raditi na sebi, preispitivati sebe i obnavljati se kroz molitvu.

Fra Slavko Barbarić je u jednom razgovoru rekao da bi bio sretan da mještani ove župe u vrijeme ukazanja Kraljice Mira zatvore prodavaonice i restorane, i da svjesni onoga što nam nebo daje u tim trenutcima ostanu u molitvi. Koliko smo blizu ostvarenja te njegove želje i što treba poduzimati u tom smjeru – ne općenito, već svatko od nas?

– To bi bila dobra stvar i dobar znak. Ne samo zbog hodočasnika, da oni to vide, nego u prvom redu zbog nas župljana: da nam to vrijeme večernjeg molitvenog programa bude svetinja koju poštujemo najviše na svijetu; da nitko i ništa ne bude važnije od toga. Kad shvatimo da novcem koji dobijemo u tom vremenu više gubimo nego dobivamo, kako s obzirom na primjer koji dajemo hodočasniku tako i na nas osobno, tek ćemo tada promijeniti stvari. Jer ako nama župljanima ti najsvetiji trenutci u Međugorju ništa ne predstavljaju, zašto bi predstavljali hodočasnici?! Ako mi u tom razdoblju od dva sata ne prestajemo s radom i ne molimo, zašto bi hodočasnici uopće trebali dolaziti u Međugorje i na večernji program?! Vjerujem da će se pojedini naši župljani odvažiti na taj korak i tako otvoriti oči i drugima i potaknuti ih da i oni učine isto. Moram napomenuti da takvih već ima!

Pridonose li tome i brojni sadržajni susreti i rad sa župljanima, primjerice duhovna obnova, meditativni susreti i predavanja?

– Osim spomenutih, tu su i tribine u došašću i korizmi, neke važne obljetnice i osobe... Nadam se da će spomenuti susreti koje organiziramo i aktivnosti koje poduzimamo biti od koristi našim župljanima i da će ih pokrenuti u dobru smjeru. Iako odaziv nije uvijek dobar, važno je nuditi razne duhovne sadržaje i podupirati one koji se trude. U našoj župi postoje divne obitelji, uzorne, izgrađene i angažirane osobe. Postoje obitelji i osobe koje se ne predaju duhu vremena, koje mole, idu na večernji program, na sv. Misu, na brda i poste. To je ohrabrujuće!



Foto Dami

▶ Nastavak s 13. str.

U župi je iznimno vidljiv rad s mladima – s Framom i različitim kulturnim sekcijama čega su plodovi brojni koncerti i drugi programi i u župi i izvan nje. Koliko je bitno raditi s mladima?

– Fra Stanko vrlo zauzeto radi s mladima u Frami dajući im priliku da rastu kroz razne sekcije. Posebice mi se sviđa što im sve više daje odgovornost da stanu na vlastite noge i da postanu zrele osobe koje i drugima nude programe. Kad pomogneš mladu čovjeku da postane aktivan, da radi nešto korisno i da se zauzima za druge, tada najviše pomažeš upravo njemu, jer to daje da na vidjelo izađe i ojača ono najbolje što je u njemu.

Istina je da mnogo napora ulažemo u razvijanje talenata naše djece i mladih. Zbog toga smo osnovali brojne sekcije u kojima sudjeluju. Najviše je riječ o glazbenim sekcijama, a podržavamo i druge, kao primjerice folklorne. Na taj način želimo pomoći djeci da se, razvijajući talente, u njima probudi ljubav prema istinskim vrijednostima, prema Isusu i Mariji, prema molitvi i sv. Misi, prema zajedništvu i osobnu angažmanu. Kad se u njima rodi ljubav, kad zavole molitvu, nitko ih ne će trebati tjerati da idu na sv. Misu i mole. Kad nauče svirati neki instrument i zavole pravu glazbu, umjet će biti radosni i pomoći drugima da to budu. Kad vide kako drugi u njih ulažu, znat će i oni u svoje vrijeme biti aktivni i zauzeti se za druge. Ne možemo sačuvati svu djecu i mlade od izazova današnjeg vremena, ali ipak možemo dosta učiniti!

Pred nama je stoti broj Glasnika mira. Koliko je danas, kad je riječ o vjerskom životu, bitno imati glasila i druge medije kojima je na prvom mjestu naviještanje radosne vijesti? Koliko je to bitno za župu, ali i za cijelu Crkvu?

– Pisana je riječ važna. Sjetimo se evanđelja i drugih knjiga u Bibliji pa će nam sve biti jasno. Glasnik mira je širio Gospinu misao i davao divna svjedočanstva probuđena i obnovljena života tolikih ljudi iz cijeloga svijeta nanovo rođenih u Međugorju. Radiopostaja „Mir“ Međugorje djeluje na drugi način: preko zvuka i glasa kojima radosna vijest dopire do župljana i mnogih ljudi širom svijeta. U našoj župi imamo još dva medija preko kojih djelujemo: Župni list i Oazu mira. Župni list izlazi tjedno, a Oaza mira godišnje. Želja nam je da preko ovih listova naši župljani ne budu samo informirani nego još više: da im to pomogne u formiranju njih samih u istinske kršćane po Kristovu primjeru i Marijinoj želji u zdrave, odgovorne i vrijedne ljude.

Hod u dubinu zdenca i vlastite duše

Isus i Samarijanka – na Jakovljevu zdencu

fra Tomislav Pervan

Razgovoru na Jakovljevu zdencu nitko nije bio nazočan osim Isusa i žene Samarijanke. Bijaše to dug i velik dvogovor između Mesije i žene tuđinke. Nije bitna povijesnost, bitna je poruka! Mi možemo samo nagađati. Uglavnom, riječ je o zgodi koja se rado sluša, u kojoj mnogo toga ostaje neshvaćeno, mnogo toga neizgovoreno, mnoštvo stvari koje se kriju negdje između redaka.

Susret je to dvoje tuđinaca, dvaju svjetova, židovskoga i samarijanskoga. Susret muškarca i žene. Svatko dolazi iz svoga svijeta, svaki se o drugome naslušao samo o zlu i pristranosti. Uopće se nisu družili. Za Židove su Samarijanci bili nešto kao pogani. Među njima je vladala organska nepodnošljivost, neprijateljstvo kakvo danas, primjerice, vlada između Židova i Palestinaca. Svi se sjećamo holokausta, koncentracijskih logora, a nešto slično imamo i danas na području Palestine. Židovi podižu betonski zid između sebe i palestinskoga područja, sami se zatvaraju u logor i nesvjesno se getoiziraju. Žele biti sigurni, a zapravo sigurnosti nema gdje nema povjerenja. Nemoguć je život u krletci. Na mom je ciljniku uvijek onaj drugi. Kad se danas susreću Židovi i Palestinci, imamo hladne, ledene izraze lica. Nema razgovora, nema lijepje riječi. Svatko uza se nosi svoje oružje, oružje gospodari i daje ton. Drugi su zli i opaki, mi ne. Takvima bismo mogli predložiti i onodobne odnose između Židova i Samarijanaca bez ikakva razumijevanja. Takve scene imamo svagdan i u vlastitu okružju, u vlastitoj kući; mučne su scene i trenutci kada nam je teška svaka riječ onoga tko nam je nanio zlo, kada se u njegovoj nažočnosti osjećamo neugodno.

Ozračje povjerenja

Isus probija tu ledenu šutnju, nepisano pravilo koje je vladalo između Samarijanaca i Židova. On ima čisto ljudsku potrebu za vodom. Na zdencu je, a taj je dubok, i nema čime zahvatiti vodu. Dolazi žena s krčagom

zahvatiti vodu za potrebe kuće. Isus je umoran od duga puta, podne je, ožednio je. Njemu treba samo gutljaj hladne vode. Ali iza te se želje skriva nešto daleko dublje. Augustin veli: *Isus bijaše žedan njezine vjere*. Taj izričaj treba svoga tumača. Naime, vjera na koju smjera Isus u ovome surječju nije očitovanje ili priznanje vjerskih istina, dogma, nego naprosto povjerenje. Znamo to iz drugih sličnih prizora. Onaj Sirofeničanki rekao je: *Ženo, silna je tvoja vjera*. Bila je poganka, nije vjerovala u ono u što su vjerovali Židovi. Ali imala je silno povjerenje u Isusa, u njegovu moć. Dakle, pod vjerom ne misli Isus na izričaje, vjerske istine, nego na povjerenje koje treba postojati između njega i osobe koja traži pomoć. Isus želi stvoriti ozračje povjerenja, kad se ljudi u svojoj nutarnjoj bijedi i nevolji otvaraju, kad ne vide i ne znaju izlaza iz postojeće situacije. I onda stavljaju sve na jednu kartu. Ovdje na Isusa. Nevolja otvara srce, osoba vjeruje Isusu i zbiva se čudo. Isus očituje svoje biće. Sjetimo se one javne grješnice za stolom prepunim uglednika. Ona Isusu dolazi odzad i očituje mu

U susretu s Isusom nestaje pustinjske suše, On je ona životna oaza koja daje živodajnu vodu u pustinji života. U susretu s njim događa se nešto novo, neočekivano. Čovjek uskrisuje u nov život. Otvaraju se novi obzori, život ima smisla. Život ima budućnost samo s Isusom, u Isusovu uskrsnuću.

svoju ljubav i kajanje. Plače, maže ga dragocjenom pomasti, najfinijim parfemom. Isus se nije na ženu otresao, nije ju odbio, nego ističe njezinu ljubav iskazanu suzama. Ona je htjela izraziti svoju zahvalnost, blizinu i ljubav prema Isusu i to čini dok se oni za stolom snebivaju i skandaliziraju.

Nešto se slično zbiva i na Jakovljevu zdencu. Susret je to koji zadire u dubinu srca, koji ide duboko. Dubok je Jakovljevi zdenac, ali je i čovjekovo srce velik bezdan. I stoga Isus vodi ženu u dubinu vlastita bića, ali i u dubine njezina srca. Razgovor biva zgusnutiji, nabijeniji, sve do točke u kojoj su oboje dirnuti u dubini srca i duše. Zajedno putuju, silaze u „zdenac“ vlastita bića, susreću se u dubinama, na izvorima duše i srca. Ostanimo kod slike žive vode. Izvor se otvara i voda izvire... protječe, ključa. Nema blokada, razmijena misli, židovi se postupno ruše.

Žudnja za živom vodom

Isus je nadišao sve strahove, predrasude, kočnice koje vladaju među ljudima. Svi su Božja djeca, stoga si može priuštiti razgovor i s tom ženom, onkraj svih granica, u posvemašnjoj slobodi i neusiljenosti. Upada u oči da Isus odgovara na ženina pitanja na način koji trajno otvara nova pitanja. Samarijanka je suočena s činjenicom da se iza toga vidljivoga, provizornoga, svagdanjega krije nešto po čemu se može zaključiti ono dragocjeno, tajanstveno, misteriozno. *Kad bi ti znala za dar Božji te tko je taj koji ti veli: Daj mi piti! – ti bi ga iskala, i on bi ti dao živu vodu!* (Iv 4, 10) Tim riječima Isus u osobi budi radoznalost i stranac joj postaje zanimljiv. Tajanstvena je riječ o *živoj vodi*, o *živodajnoj vodi* i njemu koji je kadar dati tu vodu. U njoj se budi žudnja za tom vodom, ali još ne shvaća što se pod tim misli. U tom trenutku Isus postavlja pitanje o mužu. Čini se kao da to nema nikakve poveznice s prethodnim mislima i razgovorom, no Isus tim pitanjem dira u njezino bolno mjesto, u nezacijeljenu ranu njezine duše. Ona nema muža. *Pet si muževa imala!* veli joj Isus otvoreno (r. 18), a ni ovaj s kojim sada živi nije njezin. Pogrešno bi bilo pomisliti da Isus ovdje želi skrenuti pozornost na njezinu moralnu bijedu ili grijeh. Možda će prije biti istina da se pet puta udavala i svaki put bila odbačena kao žena, otpuštena iz braka. Samarijanci su priznavali Mojsijevo Petoknjžje pa su poznavali njegove propise. Muž je imao ovlast otpustiti ženu, uručiti joj otpusno pismo. Ona je pet puta bila gurnuta iz životne zajednice. Postupali su s njom kao s robom, sa stvari, ne kao s osobom. Išla je iz ruke u ruku. Nikada nije kao osoba doživjela sebe u punini, nikada nije



bila prihvaćena, nikada ljubljena do kraja. Nikada joj se iskonska želja i ljubav nisu ispunili. I kad Isus dira u tu ranu, u njoj nešto titra i oživljuje. Rada se nešto novo. Prvi je put shvaćena, prihvaćena, voljena. Prvi je put u životu netko uzima ozbiljno. To je nešto poput žive vode koja u njoj ključa, struji. O toj vodi govori Isus.

Život ima budućnost samo s Isusom

Isus nije pobliže tumačio dar o kojemu je govorio, ali je načinom razgovora, slijedom dijaloga i susreta to ženi postalo jasno. Postalo joj je shvatljivo na što je mislio, o čemu je govorio. Isus je otkrio svoje pravo biće, a to je razumijevanje, ljubav, dobrota, susretljivost sa svakim. Neosuđivanjem prestaje svako razočaranje, liječe se rane bolna i ranjena srca te neshvaćena života. Isus je ono tajanstveno iščekivanje Mesije u osobi, u što vjeruju i Samarijanci u *klanjanje Ocu u duhu i istini*. On je ono žarište i cilj svih nadanja i očekivanja, Židova, Samarijanaca, i svih ljudi. On je *Mesija – Pomazanik Krist*.

Svoje iskustvo žena dijeli sa svojim sumještanima. Pripovijeda cijelomu selu što joj je Isus sve otkrio, što joj je rekao, što je u njoj proizveo. I u njoj vrije, ključa *voda života*, životni eliksir. Nju sili sreća i radost koju dijele s drugima, radost koju nikada u životu nije

osjetila niti poznavala. Ljudi su time „inficirani“. I oni bi htjeli iskusiti tu promjenu koju vide na ženi, tko je taj razlog i uzročnik radosti i sreće. Oni se sami osvjedočuju, i Isus ih ne razočarava. Mole ga da ostane s njima, u njihovu mjestu.

Kao što je nekoć Mojsije udarcem štapa izveo vodu iz stijene te su se svi napojili, tako i ovdje, u osušanim dušama i srcima imamo promjenu. U susretu s Isusom nestaje pustinjske suše, On je ona životna oaza koja daje živodajnu vodu u pustinji života. U susretu s njim događa se nešto novo, neočekivano. Čovjek uskrisuje u nov život. Otvaraju se novi obzori, život ima smisla. Život ima budućnost samo s Isusom, u Isusovu uskrsnuću. Kada se u dubini svoga bića priključimo na živodajnu vodu, na izvor energije koja struji, koja izlazi iz Isusa, kad budemo i mi sami kadri razgrnuti sve ono što je u životnom zdencu nabacano, tada ćemo negdje na dnu, u dubinama, ponovno otkriti vodu života. Nije presahnula, nego je samo zdenac bio koječime zatrpan. Otvorimo se životu, pođimo na izvor – k Isusu – i budimo drugima izvorom vode, koja struji iz Isusova srca, na križu, iz krsnoga vrela. To je poruka i Uskrsa: uskrsnuti s njime, kao i svi oni koji su se životno s njime susreli. Pa i ova Samarijanka.

Franjo, idi i popravi moju Crkvu, zar ne vidiš da se ruši?!

Papa Franjo želi Crkvu siromašnih, ali istovremeno i vjernike bogate duhom

Antonija Zovko

Prije godinu dana, točnije 13. ožujka, iznad Sikstinske kapele u Vatikanu pojavio se bijeli dim. Za Katoličku Crkvu to je bio dobar znak koji je najavio dolazak novoga pape, 266. po redu. Vatikan je cijelom svijetu objavio: „Habemus papam!“ Na balkonu bazilike svetoga Petra izišao je Jorge Mario Bergoglio, danas nama poznatiji kao skromni papa Franjo. Već je svojim prvim govorom pokazao jednostavnost i skromnost. Papa Argentinac ujedno je i prvi papa iz Latinske Amerike i prvi papa isusovac. Kao vođa Katoličke Crkve, nekadašnji kardinal siromašnih odlučio je da će raditi po primjeru svetoga Franje te pokušati popraviti Crkvu koja se počela urušavati. Premda je prošlo samo godinu dana, mogli bismo reći da mu to ide za rukom. Papa Franjo već je nekoliko puta dokazao da nije osoba koja samo govori i ništa ne radi, nego da radi po principu „djela, a ne riječi“. Zaista je čudno da netko u samo godinu dana uradi toliko dobrih djela i popravi veliki dio porušene i iscrpljene Crkve. Papa nije neki diktator koji naređuje, koji ruši tuđe ciljeve i tuđe snove radi ostvarenja svoga. On zaista sve radi s ljubavlju i poniznošću, a u nama mladima vidi posebnu pokretačku snagu Crkve, onu snagu koju Crkva sada zaista treba. Naša majka Crkva, kako ju papa Franjo naziva, danas je žrtva mnogih osuda, mnogih izuma materijalnoga svijeta koji pokušava na sve načine srušiti ono što je Kristovo, ono što je od Boga. Ali im ne ide jer s papom koji po primjeru svetoga Franje živi Kristovo evanđelje Crkva je sve jača i jača.

Radosni širitelji Kristova evanđelja

Papa Franjo poziva nas da odbacimo materijalno, da tu svoju privrženost ovozemaljskim, onim prolaznim stvarima, stavimo po strani i u potpunosti se posvetimo Kristu. On želi Crkvu siromašnih, ali ujedno vjernike bogate duhom. Zato u mladima, ali i onima starije dobi, vidi „popravljače“ urušenice Crkve. Papa Franjo ne zapostavlja druge



Papa nije neki diktator koji naređuje, koji ruši tuđe ciljeve i tuđe snove radi ostvarenja svoga. On zaista sve radi s ljubavlju i poniznošću, a u nama mladima vidi posebnu pokretačku snagu Crkve, onu snagu koju Crkva sada zaista treba.

vjernike, ali računa baš na mlade. Naravno, mladi su puni energije, puni su ideja koje bi mogle biti presudne za ponovnu obnovu Crkve. Ali uz to, mladi su uvijek bili oni koji su s radošću širili Kristovo evanđelje.

No, danas se mi mladi često nalazimo na velikim životnim raskrižjima. I Papa zna da ćemo mi biti ti koji ćemo se svojom vjerom, nadom i ljubavlju boriti za Crkvu. Ali kako, kako kad nas sa svih strana pokušavaju od-

vući od Boga, a mi smo neiskusni i ranjivi? Zato Papa očekuje pomoć starijih. Oni na temelju svojih primjera i svega onog što su proživjeli pomažu mladima da uz vjeru i ljubav, a Bog je ljubav, lakše prijeđu preko svih napasti i nevolja.

Znak ljubavi prema svim ljudima

Svi bismo se mogli složiti da je papa Franjo ono što naša Crkva zaista treba: on je radosan, dobar i skroman Papa koji svojim djelima svakodnevno iznenađuje ljude diljem svijeta. Ne samo katolike nego i one koji Boga ne priznaju. Mnogi ga nazivaju simpatičnim i ambicioznim Papom koji se svim snagama bori protiv zla svijeta, koji svim silama brani svoju Crkvu. Iznenađio je cijeli svijet kada je zagrlio čovjeka čije je lice bilo puno čireva. On je na taj način pokazao svoju ljubav prema svim ljudima, bili oni bolesni ili zdravi. On u svima prepoznaje Isusa Krista. Zaista vjerujem da papa Franjo može učiniti puno toga za nas, da zaista može popraviti ono što se počelo rušiti. On je već na pola puta, ali treba našu pomoć jer Crkvu trebamo popraviti „od temelja do zvonika“. Zato, „borimo se“, branimo ono što nam je Isus ostavio, branimo našu zvijezdu vodilju, onu koja nas vodi i pokazuje nam put prema Božjem kraljevstvu.

Vidioci govore

Marija Pavlović-Lunetti 4/9

Sjećam se prvih mjeseci ukazanja kada se Gospa ukazala kod naših kuća, kada su nam bili zabranili odlazak na Brdo ukazanja. Gospa je rekla da će se ukazati još jednom tog istog dana. Bili smo iznenađeni. Molili smo na Gospine nakane i iščekivali vjerujući da će nam Gospa dati neku posebnu poruku. I bilo je tako. Gospa se ukazala i rekla da se svi možemo približiti i dotaknuti je. Pitali smo Gospu kako će to biti moguće jer je nas šestero vidi, a drugi je ne vide pa je ne mogu ni dotaknuti. Gospa se nasmiješila i rekla: „Uzmite ih za ruku i približite ih meni.“ Tako smo i učinili. Svi su dotaknuli Gospu i svi su imali iskustvo da je Gospa doista tu jer su osjetili toplinu ili hladnoću, ili kao elektricitet ili miris ruža... Svatko je kasnije objašnjavao da je osjetio Gospinu nazočnost. Mi smo u tom trenutku vidjeli da na Gospinoj haljini koju su ljudi dodirivali ostaju veće ili manje mrlje. Počeli smo plakati i pitali smo Gospu zašto je njezina haljina postala tako prljava. Gospa je rekla da su to naši grijesi. Pozvala nas je na ispovijed. Rekla je da nađemo svećenika koji će biti naš duhovni voditelj i neka s njim idemo putem svetosti na koji nas ona zove. Dogodila se jedna lijepa stvar. Među tim ljudima bili su mnogi koje smo poznavali, znali smo ih po imenu. Kada bi oni dotaknuli Gospu, mi smo vidjeli mrlju koju su ostavile njihove ruke, ali kada je ukazanje završilo, nismo se sjećali iza koga je ostala kakva mrlja.

Poslije tog ukazanja cijela je župa odgovorila svim snagama. Sjećam se da smo kod kuće ostavili sijeno i vodu za domaće životinje i otišli ne znajući kada ćemo se vratiti. Stali smo u redove pred svećenike koji su došli pomoći župniku i počeli smo se ispovijedati jer nitko od nas više nije htio uprljati Gospinu haljinu. Od tog je trenutka Međugorje postalo ispovjedaonica. Vjerujemo da je to najveća ispovjedaonica na cijelome svijetu. Nadamo se, i molimo za to sa svim hodočasnici koji dolaze, da se Gospina haljina više nikada ne će uprljati i da mnoga srca svom snagom odgovore na Gospin poziv, kao što smo to učinili mi. To svjedočimo i dan-danas.

Meditativni kutak

Uskrs

S fra Slavkom Barbarićem razmišljamo o Uskrsu

Priredio fra Marinko Šakota

Fra Slavko pripovijeda o djevojci iz Italije koja je po drugi put došla u Međugorje. Bila je tužna i fra Slavko ju pita šta joj je. „Kad sam prvi put bila u Međugorju, bila sam radosna, molila sam srcem. Nakon povratka kući, to je trajalo neko vrijeme, a onda se pojavila suhoća. Odlučila sam ponovno otići u Međugorje da se osvježim i natočim gorivo. A sada, ovdje sam već treći dan, ništa od toga.“

Fra Slavko će na to: „Kad si bila prvi put, Gospa ti je dala čokoladu. Sad si ovdje po drugi put i ti bi opet htjela čokoladu. Ne ide to tako. Gospa ti sada daje jaču hranu, nove zadatke da odrasteš. Sada traži od tebe nešto drugo. Želi da rasteš.“

Djevojka je ostala u Međugorju još nekoliko dana. Prije odlaska, fra Slavku je rekla da, doduše, nije primila čokoladu, ali je primila hranu koja ju je ojačala tako da je shvatila da je duhovni život puno više od onoga

što je pod tim shvaćala. Vratila se kući zadovoljna.

„A mi se nadamo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela.“ (Lk 24, 21) Dvojica su se učenika razočarala u Isusu. Zanimljivo, upravo je to razočaranje značilo početak njihova Uskrsa.

I mnogi su svete imali pogrešne predodžbe o Bogu. Tako sv. Augustin piše o svome iskustvu:

„Ti si bio u meni dok sam ja bio izvan sebe i dok sam te tražio vani!“

Možda i ti imaš pogrešne predodžbe o Bogu. Možda i ti ne prepoznaješ Isusa jer misliš da bi se on trebao drukčije ponašati...

A kakve su tvoje predodžbe o ljudima, kakva su tvoja očekivanja koja imaš prema njima?

Uskrs je pred nama. Nemoj da prođe pored tebe a da ga ne osjetiš pa makar tražio cijenu razočaranja...



Snimio Franjo Sušac

Međugorje oduševljava jer u njem ljudi mijenjaju život

Međugorska župa je 2013. godine bila posebno plodna mladomisnicima: mladu Misu proslavili su don Filip Pavlović, fra Serđo Ćavar i fra Mario Ostojić. Taj je izniman događaj prigoda da s njima razgovaramo o njihovu svećeničkom pozivu.

Priredila Oaza mira

Kad ste i gdje rođeni i kako je teklo Vaše odrastanje i školovanje do svećeničkoga ređenja?

Don Filip: Rodio sam se 1983. godine u Mostaru. Negdje sam pročitao da se čovjek rodi već spreman umrijeti, a kad god umre, čini nam se da je prerano otišao. S tom se misli mogu osobno poistovjetiti. Naime, kad sam dolazio na svijet, u činu rađanja, nešto je zaprijetilo mom malenom i mladom životu. Nisam bio dobro okrenut i pupčana vrpca zamotana oko vrata mogla je učiniti kraj momu životu. Često sam razmišljao o tome da sam na ovome svijetu mogao živjeti tek nekoliko trenutaka. Kontemplirajući nad tom činjenicom, zahvalan sam Gospodinu za svaki dodatni trenutak života.

Bio sam veselo dijete, okružen ljudima iz cijeloga svijeta koji su prolazili kroz kuću u kojoj sam odrastao. Bio sam okružen ljubavlju i pažnjom, a moji su me roditelji već od



fra Mario Ostojić

malena naučili kako je lijepo živjeti u prisutnosti dragoga Boga i nisam trebao dugo čekati da saznam tko je On. Prije nego sam pošao u školu, dobio sam Bibliju, ilustriranu, i nju sam do svoje prve pričesti pročitao više puta. Kad sam krenuo u školu, pridružio sam se i župnome zboru, a malo potom i ministrantima. Nakon nekoliko godina pridružio sam se Franjevačkoj mladeži. S Fratom sam volontirao na Jakljanu i to je bilo posebno i dirljivo iskustvo koje je ojačalo i moje zvanje. Nakon osnovne škole u rodnim Bijakovcima krenuo sam u Malo sjemenište na Humcu gdje sam proveo tri godine, a zatim još jednu godinu u sjemeništu u Sinju. Slijedio je isusovački novicijati na Fratrovcu u Zagrebu pa onda opis na Katolički bogoslovni fakultet i vrijeme sretnog mladenaštva u sjeni zagrebačke katedrale u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu. Za đakona sam zaređen u rujnu 2012., a ljetos na blagdan sv. Vida mučenika imao sam svećeničko ređenje u zagrebačkoj katedrali. Na blagdan sv. Tome apostola 3. srpnja služio sam svoju mladu Misu u rodnoj župi u Međugorju. Sada sam župni vikar u župi sv. Vida mučenika u Brdovcu.

Fra Mario: Rodom sam iz župe sv. Jakova Međugorje, točnije iz sela Bijakovici. Rođen sam 8. rujna 1986. godine kao drugo od troje djece roditelja Mire i Vinke. U roditeljskoj sam kući živio do svoje 19. godine. Osnovno školovanje završio sam u Bijakovcima, a srednju školu u Čitluku. Osjetivši redovnički poziv, 2005. godine stupam u postulatoru Hercegovačke franjevačke provincije u kojoj kao postulant provodim nešto više od devet mjeseci.

Na blagdan sv. Bonaventure 15. srpnja 2006. oblačim redovničko odijelo i godinu novicijata provodim također na Humcu u Ljubuškom. Godinu dana poslije sa subraćom fra Stankom i fra Serđom idem u Zagreb gdje završavam filozofsko-teološki studij. U Međugorju sam 18. rujna 2011. dao doživotne zavjete, a 27. prosinca 2012. u Mo-

staru me za đakona zaređuje biskup mons. Ratko Perić. Vrijeme đakonata proveo sam na župi Uznesenja BDM na Širokom Brijegu. Za svećenika sam zaređen 29. lipnja 2013. te nastavljam pastoralno djelovati na Širokom Brijegu gdje se i danas nalazim.

Fra Serđo: Rođen sam u Sarajevu. Dvije sam godine živio u Doljanima, odakle potječem, a nakon toga selimo u Njemačku,



don Filip Pavlović

Gospin zov je poticaj, nikada nametanje. Tako djeluju majke. One uvijek nude svoju ljubav, ali odluka je s druge strane. Taj zov utječe toliko koliko se sami toj milosti otvorimo.

u Würzburg, gdje ostajemo do 1998. Tada se vraćamo, i to u Međugorje, na Krstine, gdje je moj djed napravio kuću. Završavam osnovnu školu u Bijakovcima i srednju u Čitluku, a 2005. odlazim u postulatoru na Humac. Nakon godine novicijata u Zagrebu studiram od 2007. do 2012. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Svoju prvu pastoralnu službu obnašam u Posušju od Božića 2012. godine.

Kad ste osjetili svećenički poziv?

Don Filip: Neki ljudi osjete poziv na kraju osnovne ili srednje škole, pa čak i nakon već završena fakulteta... Dožive iskustvo Božje blizine i dotaknuti tom stvarnošću žele mu dati sve, svega sebe, sa svim sposobnostima i manama, daju se na raspolaganje služiti Bogu i braći ljudima. Svećenički poziv osjećam otkada znam za sebe i, ako se mogu tako izraziti, rekao bih da sam se s tim rodio. Već sam odmalena osjećao da me nešto tomu privlači. Znao sam se kao dječčić zaogrnuti zavjesom i „imati Misu“. U stvari, oponašao sam svećenika, a moji su „misari“ bili baka i djed koji su tu dječju igru promatrali u čudu i s nekom dozom pobožnosti. Kroz pjevanje, ministriranje i druženje sa svećenicima i časnim sestrama moje je zvanje raslo i poprimalo obličje (o)zbiljnosti. Bilo je tu i uspona i padova. Zahvalan sam Bogu na svim ljudima koje je stavio na moj životni put da mi budu poticaj, potpora i ohrabrenje. Hvala Bogu na svima onima koji su primjerom vlastitih života oplemenili moj život.

Fra Mario: To je vrlo teško odgovoriti. U mom se slučaju poziv nije dogodio odjednom, iznenada, stoga je jako teško odrediti dan i trenutak kad sam ga prvi put osjetio. Vjerujem da sam sjeme poziva dobio dok sam još bio u osnovnoj školi. To je sjeme sazrijevalo polako, ali sigurno. Franjevačka mladež također je pridonijela rastu i prepoznavanju moga poziva. Bio sam član Frame pet godina. U drugom razredu srednje škole i sâm sam prepoznao Božju volju za sebe i svoj život. Nisam odmah pošao u samostan. Razgovarao sam sa svećenicima i odlučio prvo završiti školu, a ako i dalje budem osjećao poziv, nakon nje poći ću u samostan. Tako je i bilo. Nakon završene gimnazije, javio sam se župniku i tako se počela pisati nova stranica u mom životu.

Fra Serđo: Nije to bio određen trenutak, nego niz trenutaka. Zsigurno je najintenzivnije razdoblje bilo u četvrtom razredu srednje škole. Tada sam se pitao na koji bih način mogao biti na službu i korist čovjeku, a da sam pritom zadovoljan i ispunjen. Rodilo se zvanje kao sklop osobne želje, posredovanih vrijednosti ljudi uz koje sam odrastao i,



fra Serđo Ćavar

prije svega, Božjega zova koji je snažan, nadahnjujući i, rekao bih, neodoljiv, a uvijek čovjeku ostavlja slobodu.

Župljanin ste župe sv. Jakova u kojoj se od 24. lipnja 1981., po svjedočanstvu vidjelaca, ukazuje Kraljica Mira. Jesu li i kako ukazanja i Gospine poruke utjecale na Vaš svećenički poziv?

Don Filip: Biblija veli da je Bog čovjeka, dakako, prvog čovjeka, načinio svojom slikom i da ga je načinio od zemlje. Slikovito bih se izrazio da nije samo prvi čovjek načinjen od zemlje na kojoj se pojavio, nego da je svaki čovjek stvoren od zemlje i to one zemlje na kojoj se rodio. Tako je naš veliki teolog i pjesnik Ivan Golub u knjižici *Kalnovečki razgovori* zapisao: „F Knjige piše da je Bog čoveka od zemle napravil. / Je, ali od one zemle na kojoj se čovek rodi.“ Rodno mjesto nije bilo koje mjesto, rodno mjesto je jedno i jedino kao i rođenje. Tako je i moja rodna župa, moje rodno mjesto i moj svojevrsan *locus theologicus*. Iako ne mogu reći da su zbivanja u mojoj župi izravno utjecala na moje zvanje, zasigurno je činjenica da sam svoj svećenički život posvetio Gospi plod marijanske pobožnosti u kojoj sam odrastao.

Fra Mario: Neizravno, da. Ne sumnjam u Marijina ukazanja koja su se dogodila u Međugorju. Mariju doživljavam kao svoju majku. Još od malih nogu svakodnevno sam molio kronicu u svojoj obitelji. Uvijek sam se pitao što to privlači ljude, hodočasnike, ova-mo u Međugorje. Sve je to i te kako utjecalo na rađanje i sazrijevanje moga poziva.

Fra Serđo: Međugorje je svakako utjecalo. Trenutke koje sam u mladosti proveo na bradima i u crkvi, ili pak u druženju na Fra-

mi i molitvenoj skupini danas prepoznajem kao tragove Božje blizine i lahora u kojem je progovario. Međugorje oduševljava jer je mjesto u kojem ljudi mijenjaju život i svojim koracima daju novo usmjerenje. Upravo je po tome slično evanđeoskom obraćenju koje Isus stavlja kao proglašavanje djelovanja: „Obratite se i vjerujte evanđelju.“ (Mk 1, 15) Ako me netko pita koja je najsnažnija poruka Međugorja, rekao bih da je to promijenjen i obraćen život. Sretan sam što sam dio zajednice u kojoj se toliki stavljaju na raspolaganje mnoštvo vjernika koji traže promjenu života upravo u Međugorju. Mislim da nigdje ne svjedočimo svoje svećeništvo tako snažno kao u sakramentu svete ispovijedi.

Utječu li ukazanja i Gospine poruke na život mladih, ponajprije u našoj župi?

Fra Mario: Župa Međugorje je posebna po mnogočemu. Gospina ukazanja i poruke utječu na cijelu župu, a samim tim i na mlade u njoj. Mladi koji trenutno odrastaju u Međugorju i okolici možda nisu svjesni svega što se događa oko njih. To je, rekao bih, normalno. Oni su rođeni u okolnostima koje i danas traju. Život u župi za njih je nešto s čime su odrasli i ne osjećaju da je on izvanredan. Međugorska posebnost za njih je normalna danost. Zato mislim da Gospina prisutnost uvelike utječe na mlade iako oni toga nisu svjesni.

Mladifest nam je dokaz da Gospa poziva i mlade iz cijeloga svijeta. Oni intenzivnije doživljavaju Međugorje jer nemaju priliku stalno boraviti u njemu.

Fra Serđo: Gospin zov je poticaj, nikada nametanje. Tako djeluju majke. One uvijek nude svoju ljubav, ali odluka je s druge strane. Taj zov utječe toliko koliko se sami toj milosti otvorimo. Uvijek sam iznova naraštao u duhovnu pogledu kada bi nakon nekoliko mjeseci provedenih na studiju u Zagrebu došao u Međugorje. Možda vrijednost Međugorja bolje možemo shvatiti ako se na trenutak odmaknemo i opet vratimo. Duhovna snaga ovdje je ušla, slikovito rečeno, u svaki kamen koji progovara i svjedoči o Božjoj blizini. Zato se ljudi ovdje osjećaju bolje. Međugorje je potvrda da je čovjek bez Boga izgubljen.

Vaš savjet mladima koji razmišljaju o duhovnu zvanju?

Don Filip: Ne bojte se biti u potpunosti Božji!
Fra Mario: Tražite Gospodina! Pritom znajte da njega ne može tražiti nitko tko ga već nije pronašao.

Fra Serđo: Hrabro naprijed! Bog ništa ne oduzima, nego daje višestruko i u izobilju.

Uskrsni hvalospjev

Nek usklikne sad nebesko mnoštvo anđela,
nek uskliknu službenici Božji
i za tolikog Kralja neka jekne trublja spasenja!

Nek se raduje i zemlja tolikim obasjana bljeskom
i rasvijetljena sjajem vječnoga Kralja
neka osjeti da je nestalo po čitavom svijetu mraka!

Nek se veseli i majka Crkva
urešena bljeskom tolikoga svjetla
i silnim poklicima naroda
nek odjekne ova dvorana!

Ovo je noć koja svjetlošću stupa rasprši tmine grijeha.

Ovo je noć koja danas po svem svijetu
one što u Krista vjeruju
od tmina grijeha i od opaćina otima,
vraća milosti i pridružuje svetosti.

Ovo je noć u kojoj je Krist raskinuo okove smrti
i kao pobjednik od mrtvih ustao.

Aleluja!



Tko je od vas bez grijeha?

Zbiljsko obraćenje srca pogonsko je pero i zamašnjak svake istinske reforme i u životu i u Crkvi

fra Tomislav Pervan

Od samih početaka Međugorja, od događaja na Podbrđu, odnosno Crnici, u lipnju 1981., Međugorje je postalo mjestom ispovijedanja, obraćenja, ali i mjestom u kojem su mnogi bolesnici tražili snagu, utjehu, zdravlje i pomoć neba. Tako se to nastavilo do dana današnjega. I danas je ono *ispovjedaonica svijeta*, a svakodnevno vidimo i hodočasnike bolesnike koji boluju od raznih bolesti. Susrećemo se s bolestima, bolesnicima u kolicima, a mnogima je ovdje možda posljednja životna nada, ali i priprema za prijelaz u nebo. Kao takvi, bolesnici su svima nama dobra škola i pouka da biti zdrav nije *condition humaine*, normalnost. Čovjekovo normalno stanje je ranjenost grijehom, a grijeh je uzrokom bolesti i smrti. *Đavolskom zavješću došla je smrt u svijet*, veli Sveto pismo. Ovih smo dana svjedoci kako su u Rimu, u samu središtu Katoličke Crkve, upravo sakrament ispovijedi i pomirenja te bolesnici bili u žarištu zbivanja.

Kako se korizma bliži kraju, tako bi svi istinski vjernici htjeli slaviti Uskrs čisti, pročišćeni, rasterećeni, bez grijeha, ispovjedeni, pomireni s Bogom i bližnjima. Svi bi htjeli započeti iznova. Uskrs je ravan novu početku, novu stvaranju i stoga bismo htjeli sa sebe odbaciti stare ljuštore i oklope. Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije odlučilo se za svesvjetsku inicijativu „24 sata za Gospodina“, naime za cjelodnevno klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu te osobno priznanje grijeha u ispovijedi 28. i 29. ožujka. Znamo da je taj sakrament – pomirenja, ispovijedi – odavna u silaznoj putanji u crkvenoj praksi, a papa Franjo uporno potiče sve vjernike na osobnu ispovijed. O tome je govorio u mnogim obraćanjima vjernicima: o blagodatima i blagoslovima ispovijedi, pomirenja, o rasterećenju koje čovjek osjeća kada se pred Bogom razgoli i prizna svoju krivnju i svoje promašaje te iskusi da mu je oprošteno, da mu je krivnja skinuta, a grijeh uništen.

Nadbiskup Rino Fisichella, prefekt toga vijeća, i sam je iznenađen snažnim odzivom te spontanom oduševljenjem u cijeloj Crkvi za tu inicijativu. Mnogi su biskupi pozdravili tu akciju usred korizmenoga vremena te

mogućnost da čovjek ima iskustvo milosti i oživi sakrament pomirenja, osobnu ispovijed. Papa je osobno sudjelovao u toj molitvenoj akciji, a 28. ožujka predvodio je pokorničko bogoslužje u bazilici sv. Petra te je i sam sjeo u ispovjedaonicu i ispovijedao pokornike. U svome obraćanju članovima rimske *Pokorničarne* prije nekoliko dana izrekao je značajne riječi koje se tiču svih svećenika. Papa veli da ako svećenik ne posveti tomu sakramentu – ispovijedi – i količinski i kvalitativno dovoljno vremena, nalik je pastiru koji je zaboravio izgublenu ovcu.

Pozvani smo odložiti svako grješno ponašanje

Za bogoslužja 29. ožujka Papa se sam zaputio i osobnim primjerom pokazao da i on prakticira taj sakrament te se ispovijedio. Njegov *ceremonijar* Guido Marini samo se zgladao na Papin postupak. On je, naime, pratio Papu do jedne slobodne ispovjedaonice, jer je Papa želio neko vrijeme provesti u ispovjedaonici, ali se u jednom trenutku otrgnuo te kleknuo pred svećenika ispovjednika i pred očima svih nazočnih svećeniku ispovjedio svoje grijeha. Dosad gotovo neviđena gesta jednoga pape dogodila se pred očima cijeloga svijeta: Papa pred upaljenim kamerama, a to će reći pred cijelom svjetskom javnošću, ide i osobno se ispovijeda. Trajalo je to oko tri minute. Nakon što je dobio odrješenje od grijeha, Papa se zaputio u slobodnu ispovjedaonicu te je najprije ispovjedio neku mladu ženu, a poslije nje šest drugih vjernika.

Nakon te Papine geste prisutni su kardinali, biskupi te vatikanski prelati slijedili Franjin primjer te pristupili sakramentu pomirenja. Tom je gestom u petak 28. ožujka započela inicijativa Papinskoga vijeća „24 sata za Gospodina“ kojoj su se pridružile mnoge biskupije diljem svijeta, a i u samome Rimu, gdje je upriličeno cjelonoćno klanjanje. Također, ispovjedaonice su bile otvorene cijelu noć, sve do subote popodne.

Papa je ušao u vatikansku baziliku bez papinskoga križa, u ljubičastom misnom odijelu, i predsjedao jednostavnom pokorničkom bogoslužju. Prije završnoga blagoslova šezdesetak svećenika ispovijedalo je vjernike u ispovjedaonicama bazilike ili pak na običnim stolicama. Prethodno je Papa u kratku nagovoru rekao: „Obraćenje nije stvar tre-

nutka ili nekoga određenoga vremenskog razdoblja u godini, nego je to zadaća koja traje cijeli život. Tko to od nas može tvrditi da nije grješnik? Nitko!“

Apostol je Ivan zapisao i ostavio nam zabilježeno: „Ako velimo da nemamo grijeha, zavaravamo sami sebe, istina ne stanuje u nama. A ispovijedamo li, priznajemo li svoje grijeha, vjeran je Bog i pravedan. Oprostit će nam grijeha i očistiti nas od svake nepravde.“

Upravo se to događa u ovome slavju, cijeloga današnjega pokorničkoga dana, rekao je Papa. Božja riječ koju smo slušali u današ-

njem pokorničkom bogoslužju stavlja pred nas dvije bitne protežnice kršćanskoga života: „Prva je: Obucite novoga čovjeka. Novi se čovjek, stvoren na Božju sliku i priliku, rađa u krštenju. U njemu primamo od samoga Boga život. On nas čini svojom djecom, u Kristu nas prihvaća u svoju Crkvu. Taj nam novi život dopušta“, nastavio je papa Franjo, „promatrati zbiljnost novim, drugim očima. Ne dopustimo da nas odvrćaju nebitne stvari ili pak stvari koje nisu trajne. Pozvani smo odložiti, skinuti sa sebe svako grješno ponašanje i usrediti se na bitno.“

Ljubav je uvijek otvorena

„To je ona razlika između deformirana života jednoga grješnika i života prosvijetljena snagom milosti“, nastavio je Papa. U srcu obnovljenu Božjom snagom radaju se sveta i dobra djela. „Govoriti uvijek istinu, izbjegavati laž; ne krasti, ne pljačkati, a napose dije-

liti ono što čovjek ima, navlastito potrebitima; ne dati da tobom ovlada gnjev, gorčina ili osveta, nego biti blag, milosrdan, velikodušan, hitar u praštanju. Ne zapadati u opako ogovaranje koje uništava tuđi dobar glas, nego pojačano gledati na dobre strane u svakome čovjeku...“

Papa je istaknuo i drugi element iz dnevnih čitanja: „Ostati u ljubavi!“ Naime, Kristova je ljubav trajna, nema kraja, jer je ona sam Božji život. Ta ljubav pobjeđuje grijeh i daje snagu da čovjek ustane i započne iznova jer se oproštenjem grijeha srce obnavlja i pomlađuje. „Naš se Otac nikada ne umara ljubiti, njegove oči nikada ne postaju umorne, nego stalno gledaju na ulicu kojom je mlađi sin otišao u svijet i ondje se izgubio, čekajući kad će se tom istom vratiti doma.“ Kršćani će biti pred svijetom onoliko vjerodostojni Kristovi svjedoci koliko budu živjeli tu Kristovu ljubav, nastavio je papa Franjo. „Ljubav to ne može podnijeti, naime, biti zatvorena sama u sebe. Po svojoj naravi ljubav je uvijek otvorena, širi se, ona je plodotvorna, ona stvara trajno novu ljubav.“

Božji svjedoci života ljubavi i smilovanja

Poslije Papine javne ispovijedi u nastavku pokorničkoga bogoslužja imali smo u subotu dopodne još jednu *premijeru* u Vatikanu. Naime, prvi put u velikoj dvorani Pavla VI. Papa je upriličio audijenciju za slijepe i gluho-nijeme osobe. Skupilo se oko 150 slijepih te oko šest tisuća gluho-nijemih osoba sa svojim najbližima ili pratnjom. Svi su oni ispunili veliku dvoranu za primanja. Papa se Franjo u svome nagovoru osvrnuo na svaki oblik diskriminacije zatraživši snažniju integraciju hendikepiranih u društvo. Treba stvarati „kulturu susreta“. Crkva mora slijediti Isusov primjer jer On je ljubio i prihvaćao bolesne i izopćene, hendikepirane. On im je htio vratiti njihovo puno ljudsko dostojanstvo. Stoga bi upravo slijepci i gluho-nijemi trebali i na poseban način mogli biti „svjedoci novoga stava, naime, jedne kulture susreta“. „Samo onaj tko priznaje i prihvaća vlastitu slabost, krhkost i vlastite granice može graditi bratske i solidarne odnose.“ Isus se napose htio susretati s hendikepiranim osobama, sa svima onima koji su na bilo koji način rubni, prezreni ili izopćeni, istaknuo je Papa. Snažno se okomio protiv tvrdnja ili mišljenja da je invalidnost ili bolest Božja kazna. Tvrditi takvo što ili zastupati to mišljenje ravno je bogohuli. „Isus je radikalno odbacivao takav način mišljenja“, izričito je naglasio Papa. Naprotiv, on je htio da oni budu Božji svjedoci života ljubavi i smilovanja. Upravo bi bolesnici i invalidi na teme-

Papa je ušao u vatikansku baziliku bez papinskoga križa, u ljubičastom misnom odijelu, i predsjedao jednostavnom pokorničkom bogoslužju. Prije završnoga blagoslova šezdesetak svećenika ispovijedalo je vjernike u ispovjedaonicama bazilike ili pak na običnim stolicama. Prethodno je Papa u kratku nagovoru rekao: „Obraćenje nije stvar trenutka ili nekoga određenoga vremenskog razdoblja u godini, nego je to zadaća koja traje cijeli život. Tko to od nas može tvrditi da nije grješnik? Nitko!“

lju svojih tjelesnih ograničenja mogli na poseban način biti svjedocima kulture susreta i susretanja.

Audijenciju s Papom organizirali su apostolski pokret slijepih te male misije gluho-nijemih. Pratile su ih članovi obitelji, pomoćnici, volonteri te tumači za gluho-nijeme, a mnoge slijepe pratili su i njihovi psi vodiči. Na početku susreta dvoje je hendikepiranih govorilo o svojim lošim iskustvima u društvu, o izoliranosti i diskriminaciji zbog komunikacijskih poteškoća, pa čak i u svojim župama. Malo ih je koji su ovladali jezikom kretnji za gluho-nijeme. Nakon kratke audijencije Papa je i osobno pozdravio i mnoge bolesnike.

Zaključno možemo reći da je zbiljsko obraćenje srca pogonsko pero i zamašnjak svake istinske reforme u životu i Crkvi, a svetost života je cilj sakramentalnoga života i obraćenja, osobnoga i zajedničkoga te, u konačnici, supriličivanje Isusu Kristu u svemu: na njegovu životnome putu, u mucu, križu, smrti i uskrisavanju. On nam je put i putokaz u svemu.



XXI. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira i molitvenih skupina



Dvadeset prvi međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održan je od 3. do 7. ožujka. Tema susreta bila je „Evo ti Majke“ (Iv 19, 27), a predavač je bio fra Marinko Šakota, međugorski župnik.

Na susretu je sudjelovalo 250 sudionika iz Italije, SAD-a, Engleske, Irske, Rusije, Latvije, Ukrajine, Francuske, Španjolske, Koreje, Njemačke, Austrije, Švicarske, Poljske, Slovenije, Hrvatske i BiH. Sudionici su, osim na predavanjima i razgovorima s predavačem, sudjelovali i u večernjem molitveno-liturgijskom programu u međugorskoj župnoj crkvi te molili na Brdu ukazanja i Križevcu. Uvođeći u temu seminara, fra Marinko je kazao da nam je Majka dana i da je s nama: „Ona nas vodi i to si želimo predočiti jer često zaboravimo da je Ona tu. Ona je naša Majka koja nas vodi i voli i zato je trebamo čuti i slijediti. Kao što je Isus rekao Ivanu 'Evo ti majke', tako i mi ponovno trebamo oslušnuti što nam ona govori i poručuje.“

Iskustva sudionika

Među sudionicima susreta bila je i Magdalena Kolar iz Baden Wetingena u Švicarskoj koja desetljećima dovodi hodočasnike. „Moglo bi se reći da si najveći svjedok vjere kada svojim primjerom ljudima svjedočiš Boga, svjedočiš Gospu. Konkretno, mi smo kao skupina orijentirani na molitvu. Malo je teže ljude skupiti zbog sama troška i od mora. Svi su oni potaknuti, odlaze iz Među-

gorja s predivnim iskustvima. To je poticaj za sve nas i sve one koji nam se pridružuju u molitvenoj skupini. Redovito sudjelujem na ovim susretima, no prije dvije godine izostala sam jer sam imala problema s kralježnicom. Lijeva strana bila mi je oduzeta i jedno sam vrijeme bila u kolicima. Postupno sam bivala bolje pa sam se podigla na štaka. Liječenje je išlo korak po korak, sve u vjeri i molitvi. Kad sam nakon toga došla u Međugorje, s fra Karlom sam razgovarala o svome zdravlju. Bilo je to u trenutku kada sam se sa skupinom spremala na Križevac. Fra Karlo mi je savjetovao da križni put prikazem za sebe. Pred 11. postajom – Isusa pribijaju na križ – doživjela sam milost suza i topline i od toga sam se trenu osjećala bolje. Kroz molitvu i s Bogom čovjek sve može“, kazala nam je Magdalena Kolar.

Rudolph Karg: Dolazak u Međugorje promijenio mi je život

I 57-godišnji Rudolph Karg iz Njemačke dolazi u Međugorje od početka ukazanja. Kaže da mu je 1984. sestra detaljno opisala Međugorje te je na njezin nagovor i počeo dolaziti, što mu je promijenilo život: „Došao sam i shvatio da ovamo dolazi Gospa. To je za mene bio velik dar. Za vrijeme rata s prijateljima sam pomagao mnogim mjestima u BiH. U poniznosti moram priznati da je sve to plod Međugorja. Za mene je poseban dar da sam ovdje. Ovo je mjesto dojmljivo i jednostavno, a dobio sam milost da ga mogu shvatiti srcem. Ne raspravljam s ljudima, samo im kažem da dođu i dožive Međugor-

je. Uvijek se trudim dovesti mlade.“

Seminar je završio 7. ožujka sv. Misom koju je predslavio fra Marinko Šakota koji je naglasio: „Razmišljali smo o tome gdje činimo pogreške. Kada se oslonimo samo na sebe, nastaje problem. Zato nam je Marija uzor. I zato nam je tema seminara bila 'Evo ti Majke', da učimo od nje, kako Ona čini i što nam govori. Ona sve čini s Isusom, s Bogom. Kroz naše teme mogli smo vidjeti da je važno živjeti s Isusom. To nam Kraljica Mira ovdje govori.“



Obilježena 80. obljetnica izgradnje križa na Križevcu

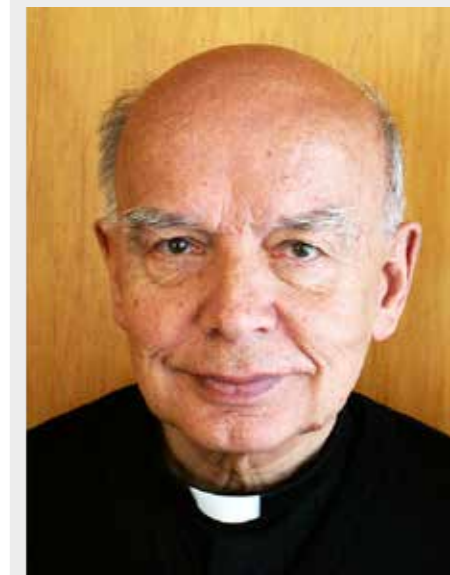
U Međugorju je 16. ožujka obilježena 80. godišnjica izgradnje križa na Križevcu i slavlja prve sv. Mise na danas svjetski poznatu brdu. Na pučkoj Misi u 11 sati, koju je predslavio župnik fra Marinko Šakota, vjernici su se prisjetili franjevac i župljana koji su gradili križ, a navečer je održana svečana akademija na kojoj je prikazan dokumentarni film o gradnji križa. Scenarij filma u kojem je kratak sažetak proteklih osamdeset godina potpisuje Ivica Šarac, a autor filma je Mario Vasilj Totin.

„Jedno malo brdo“, kazao je fra Marinko na svetoj Misi, „postalo je brdo preobraženja. Danas se, kao župa Međugorje, sjećamo tog velikog događaja, a to je 80 godina od izgradnje križa na brdu Šipovcu koje je od tog dana dobilo novo ime, Križevac. Događila se promjena, pretvorba. I ta se pretvorba nastavila, nije se ostalo samo na promjeni imena, nego je, posebno od 1981., to brdo postalo brdo preobraženja. Na tom su brdu mnogi iskusili preobraženje svoga života. Danas, na 80. obljetnicu gradnje križa na Križevcu u koji su naši predi ugradili ne samo cement, beton, vodu i sve drugo nego i sebe, svoju vjeru, nadu i ljubav, nastavimo ugrađivati sebe u Križevac, a onda ćemo stotruko dobiti nazad.“

S početkom Gospinih ukazanja na Križevcu se počeo moliti križni put. Mnogi su se hodočasnici popeli na brdo Križevac koji je poziv da susretu Isusa u njegovoj mucu i otkriju njegovu ljubav.

Na početku svečane akademije brojnim župljanima i hodočascima najprije se obratio fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, kazavši da mu je pomalo nelagodno govoriti o stvarno-

stima koje u sebi nose tajnu koju ne znamo u potpunosti: „Očito je vama i nama Bog namijenio veliku misiju. To je sve bilo u Božjoj providnosti. Ta Božja promisaio dotakla je srce fra Bernardinovo, srce župljana, ta Božja promisaio i danas dotiče naša srca. Ponošni smo na velike duha poput Bernardina koji je svoju krv prolio u okrutnoj smrti u Neretvi zajedno s drugim našim fratrima u veljači 1945. godine. Sve je to skupljeno u jedan snop boli, patnje, ali iznad svega ljubavi i onoga upravo nevidljivoga što predstavlja Križevac.“ Umirovljeni sveučilišni profesor fra Ivan Dugandžić govorio je o križu kao simbolu života i spasenja za kršćane. Kazao je da je fra Bernardin Smoljan sa svojim župljanima podigao križ koji će u budućnosti odigrati puno važniju ulogu nego što su njegovi graditelji mogli očekivati i da je gradnja križa bila u Božjem planu. Povjesničar fra Robert Jolić iznio je nekoliko zanimljivih povijesnih podataka vezanih za Križevac: „Ideja za izgradnju križa došla je iz Vatikana. Papa Pio XI. imao je želju da bi se u prigodi 1900. obljetnice smrti Kristove izgradili križevi na uzvisinama po čitavu svijetu. Jedan od onih koji su prihvatili tu ideju bio je fra Bernardin Smoljan, međugorski župnik. Tu je ideju najavio svojim župljanima u siječnju 1934., a župa Međugorje vrlo ju je rado prihvatila. Župljani su doslovno na svojim ramenima iznosili teške terete na brdo, koje se tada zvalo Šipovac, i u samo mjesec dana dovršena je izgradnja velikog betonskog križa. I onda je upravo na današnji dan 16. ožujka 1934. župnik blagoslovio križ, a fra Grgo Vasilj predslavio je svetu Misu.“ Na svečanoj akademiji nastupio je veliki župni zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Irene Azinović.



Premинуo pater Vladimir Vasilj

U Zagrebu je 7. ožujka u 85. godini života, 59. redovništva i 50. svećeništva preminuo p. Vladimir Vasilj.

Pater Vladimir rođen je 2. svibnja 1929. godine u Mostaru. Kao maturant nevin je završio u zatvoru te po Udbinu nalogu osuđen na dvije godine i tri mjeseca zatočeništva. Nakon odsluženja kazne upisao je Elektrotehnički fakultet u Zagrebu, a zatim, nakon svršetka studija, ulazi u novicijat Družbe Isusove gdje ostvaruje svoje svećeničko i redovničko zvanje. P. Vladimir često je dolazio Međugorje, rodno mjesto svojih roditelja u kojemu je proslavio i svoju mladu Misu.

Djelovao je na župama u Sarajevu i Baru, u Crnoj Gori, gdje je proveo 14 godina. Prije dolaska na Fratovac u Zagreb, posljednjih je godina svoga života pastoralno djelovao u rezidenciji u Splitu, posebno kao ispovjednik i voditelj duhovnih vježbi.

Pater Vladimir pokopan je 11. ožujka na zagrebačkom Mirogoju. Pokoj vječni daruj mu Gospodine i podari mu mjesto među izabranicima svojim!

Statistika za ožujak 2014.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 65 800
Broj svećenika koncelebrana: 1344
(43 dnevno)



Godišnje ukazanje Mirjani Dragičević-Soldo

Vidjelica Mirjana Dragičević-Soldo svakodnevna je ukazanja imala od 24. lipnja 1981. do 25. prosinca 1982. Na posljednjem svakodnevnom ukazanju Gospa je, povjerivši joj desetu tajnu, rekla da će joj se ukazivati jedanput godišnje i to 18. ožujka. Tako je i bilo tijekom svih ovih godina. Više tisuća hodočasnika okupilo se na molitvi krunice. Ukazanje je započelo u 13.46 h i trajalo do 13.51 h. Mirjana je dobila poruku:

Draga djeco!

Kao majka vam želim biti od pomoći. Želim vam svojom majčinskom ljubavlju pomoći otvoriti svoje srce i da u njezga na prvo mjesto stavite moga Sina. Želim da vas po vašoj ljubavi prema mome Sinu i po vašoj molitvi obasja Božje svjetlo i ispuni Božje milosrđe. Želim da se tako otjera tama i smrtna sjena koja vas želi okružiti i zavesti. Želim da osjetite radost blagoslova Božjeg obećanja. Vi, djeca čovjeka, vi ste Božja djeca, vi ste moja djeca. Zato, djeco moja, pođite putovima kojima vas moja ljubav vodi, uči poniznosti, mudrosti i nalazi put k nebeskom Ocu. Molite sa mnom za one koji me ne prihvaćaju i ne slijede, one koji zbog tvrdoće svoga srca ne mogu osjetiti radost poniznosti, pobožnosti, mira i ljubavi – radost moga Sina. Molite da vam vaši pastiri svojim blagoslovljenim rukama uvijek daju radost Božjeg blagoslova. Hvala vam.

Koncert Vesne Podrug-Kossjanenko

Poznata pijanistica iz Hrvatske prof. Vesna Podrug-Kossjanenko 12. ožujka održala je pijanistički recital u dvorani svetoga Josipa u Majčinu selu. Koncert su organizirali Osnovna glazbena škola Ljubuški u suradnji s Majčinim selom. Na početku je sve prisutne pozdravio ravnatelj Majčina sela fra Dragan Ružić. Na programu su bila djela L. V. Beethovena, F. Schuberta, F. Liszta i F. Chopina.

Prije koncerta, prof. Vesna Podrug-Kossjanenko je za Radiopostaju „Mir“ Međugorje rekla da je do njezina gostovanja u Me-



đugorju došlo nenadano: „Prije nekoliko godina upoznala sam studenticu Anu Čorić iz Mostara, kojoj sam se prije dva tjedna obratila sa željom da nastupim u Mostaru i da svoj program koji sam pripremila za Split odsviram tamo. Do ostvarenja tog koncerta u Mostaru, na žalost, nje došlo. No, nakon nekog vremena, Ana mi je kazala da bih mogla svirati u Međugorju. I na svoje iznenađenje ja sam danas ovdje“, kazala je poznata pijanistica koja je rođena u Splitu gdje je i započela svoje glazbeno obrazovanje u klasi prof. Gordane Lentić. Godine 1986. započnje studij na Hochschule für Musik und darstellende Kunst u Beču, a već za vrijeme studija svira brojne recitale. Nastupala je s renomiranim umjetnicima, a brojne je koncerte održala u Austriji, Njemačkoj, Italiji, Španjolskoj, Francuskoj, Švicarskoj, Irskoj, Velikoj Britaniji, Finskoj, Turskoj i Hrvatskoj. Od 1998. do 2008. bila je angažirana kao stalna korepetitorica u Bečkoj državnoj operi, a od 2002. do 2008. kao pedagoški suradnik na Sveučilištu za glazbu i scensku umjetnost u Beču. Od 2007. docentica je na Umjetničkoj akademiji u Splitu.

Biskup Adriano Langa, OFM, posjetio Hercegovačku franjevačku provinciju

Mons. Adriano Langa, OFM, nekadašnji generalni definator franjevačkoga reda, a sada biskup biskupije Inhambane u Mozambiku, ovih je dana posjetio Hercegovačku franjevačku provinciju. U pratnji fra Stojana Damjanovića posjetio je Međugorje, Humac i Mostar. Braća su ga ljubavno primila i upoznala sa životom i radom Provincije, što je on saslušao s velikim zanimanjem. Mons. Langa ukoliko je predstavio svoju biskupiju koja obuhvaća 68.000 km², a duga je 700 km. Biskupija ima 22 župe, 650 kršćanskih zajed-

nica i 43 svećenika. Svijet je vrlo siromašan te je zahvalan i za najmanju sitnicu pomoći u korist svoje biskupije i tamošnjih vjernika. Mons. Langa i proteklih je godina boravio u Međugorju. Prvi put došao je sredinom devedesetih, iz znatizelje, jer je o Međugorju čuo od braće franjevaca iz Hercegovačke franjevačke provincije koji djeluju u Kongu. Kazao je da je tijekom posjeta 2012. upoznao Međugorje kao mjesto molitve: „Svima kažem da je Međugorje mjesto koje treba upoznati jer nas poziva na molitvu. Međugorje je mjesto susreta s Bogom.“



Kanonsko oblikovanje bratstva Franjevačkog svjetovnog reda u Međugorju

Prve korizmene nedjelje 9. ožujka 2014. u međugorskoj je župnoj crkvi slavljen obred primanja i zavjetovanja članova Franjevačkog svjetovnog reda (FSR). Pod svetom Misom u 9.30 devet je članova bratstva položilo trajne zavjete, dvoje privremene, a osamnaestero ih je primljeno u red. Zavjete je primila područna ministra FSR-a u Hercegovini Marija Brnadić, a u ime Crkve potvrdio područni duhovni asistent fra Ljubo Kurto-

vić, koji je predvodio misno slavlje uz koncelebraciju fra Ivana Landeke ml., duhovnog asistenta bratstva. Uz fra Ivana, koji je pripremao kandidate i pružao im potrebnu duhovnu asistenciju, u formaciji je sudjelovala Mila Čuljak, područna učiteljica formacije koja je kandidate pripremala za zavjetovanje. Skladnim liturgijskim pjevanjem slavlje je uvećao mali župni zbor pod ravnanjem s. Irene Azinović.

Održan III. seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima Frame

Od 7. do 9. ožujka 2014. godine u Međugorju je održan III. nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima Frame. Seminar je održan pod krilaticom „Onaj tko ljubi Krista pun je radosti“ (papa Franjo), a sudjelovalo je 110 framaša iz različitih dijelova BiH. Seminaru su također nazočili i nacionalni duhovni asistent Frame BiH fra Danijel Rajić, područni duhovni asistent hercegovačke Frame fra Slaven Brekalo te predstavnik nacionalnog vijeća hrvatske Frame Marta Radoš. Cilj susre-

ta bio je osvrnuti se na važnost formacije u bratstvima s posebnim naglaskom na formaciju tijekom razdoblja simpatizerstva, odnosno upoznavanja s bratstvom.

Za trodnevna boravka u Međugorju voditelji formacije sudjelovali su u molitveno-liturgijskom programu u župnoj crkvi i na predavanjima. Također, razgovaralo se o trenutnoj formaciji u mjesnim bratstvima, teškoćama s kojima se odgovorni u Frami suočavaju te mogućim rješenjima postojećih problema.



Nedjelja Božjeg milosrđa

Nedjelja Božjega milosrđa u međugorskoj se župi slavi sv. Misom u filijalnoj crkvi Milosrdnog Isusa u Šurmancima. Crkva je blagoslovljena 7. travnja 2002. godine.

Oltar crkve krasi velika slika Milosrdnog Isusa, dar talijanskih hodočasnika iz Trenta koji svake godine najmanje jedanput hodočaste Kraljici Mira i Milosrdnom Isusu. Danas u Šurmance svakodnevno dolaze brojni hodočasnici iz svijeta pomoliti se u crkvi Milosrdnog Isusa, a sv. Misa slavi se svake nedjelje u 9 sati.

Ovogodišnja Nedjelja Božjeg milosrđa posebna je po tome što će toga dana biti proglašen svetim Ivan Pavao II., utemeljitelj Nedjelje Božjeg milosrđa.

Apokaliptični dani fra Janka Bubala

Iz tiska je izišlo reprint izdanje knjige franjevca i pjesnika fra Janka Bubala *Apokaliptični dani*. Knjiga je prvi put objavljena 1992. Riječ je o snažnu svjedočanstvu o Drugome svjetskom ratu i poraću, a posvećena je „braći mojoj pobijenoj“. Autor je *Apokaliptične dane* pisao osamdesetih godina prošloga stoljeća često i sam sumnjajući da će, zbog teme koju obrađuju, dočekati njihovo objavljivanje.

Apokaliptični dani objavljeni su u nakladi Vicepostulature mučeništva fra Leo Petrović i 65 subrača, MH Čitluk i Kulturnog središta Vrgorac.



XV. međunarodni seminar za bračne parove

Petnaesti međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 13. do 16. srpnja 2014. godine na temu „Povjerenje u braku i odgoju“.

Okupljanje sudionika i registracija te uvod u seminar je 13. srpnja u 15 sati u dvorani bl. Ivana Pavla II. gdje će se seminar i održavati. Molitveno-liturgijski program održava se u župnoj crkvi. Seminar završava 16. srpnja sv. Misom u 11.30. Koordinator seminar je

fra Marinko Šakota, a predavač je dr. Jozefina Škarica.

Prilog za troškove seminar iznosi 40 € za jedan bračni par. Prijave možete izvršiti putem e-adrese: seminar.marija@medjugorje.hr ili putem faksa na broj 00387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Zbog prostora broj je sudionika ograničen, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve bračne parove sudionike seminar da sami osiguraju smještaj u Međugorju.



II. međunarodni seminar za liječnike i medicinsko osoblje

Drugi međunarodni seminar za liječnike i medicinsko osoblje održat će se u Međugorju od 28. do 31. svibnja 2014. Tema seminar je „Duhovna obnova za dušu i tijelo“.

Registracija sudionika i uvod u seminar održat će se 28. svibnja u 14 sati, a prvi dan

završava večernjim molitveno-liturgijskim programom u župnoj crkvi.

Seminar završava 31. svibnja završnom sv. Misom.

Voditelji su o. Marko Glogović i fra Marinko Šakota.

Seminar će se održati u dvorani bl. Ivana Pavla II. Prilog za troškove seminar je 40 €

po osobi. Prijave možete izvršiti putem e-adrese: seminar.marija@medjugorje.hr ili putem faksa na broj 00387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Zbog prostora broj je sudionika ograničen, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve sudionike seminar da sami osiguraju smještaj u Međugorju.



XIX. međunarodni seminar za svećenike

XIX. duhovne vježbe za svećenike održat će se u Međugorju od 7. do 12. srpnja 2014. na temu „Evo ti Majke!“ (Iv 19, 27)

Seminar započinje 7. srpnja u 15 sati okupljanjem sudionika u dvorani bl. Ivana Pavla II., a nastavlja se u 18 sati krunicom i sv. Misom u župnoj crkvi.

Šestodnevne duhovne vježbe za svećenike vodi fra Ljubo Kurtović. Program seminar, osim prvog dana, započinje u 9 sati, a završava večernjim molitveno-liturgijskim programom u župnoj crkvi. Seminar završava 12. srpnja sv. Misom u 11 sati.

Svoje prijave možete izvršiti putem e-adrese seminar.marija@medjugorje.hr ili putem

tel/faksa na broj 00387 36 651 999 (Marija Dugandžić).

Župljani župe Međugorje osiguravaju besplatno smještaj svim svećenicima tijekom seminar kao i svih godina do sada. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi kako bi im se osigurao smještaj. Troškovi seminar pokrivaju se s pet misnih intencija.

Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret svoga poglavara, albu, štolu i Bibliju.

Mnogi svećenici nemaju pristupa internetu i možda nisu upoznati s postojanjem ovakvog međunarodnog susreta u Međugorju. Zato ljubazno molimo sve organizatore hodočašća, molitvene skupine i centre mira da ovu informaciju objave u svim raspoloživim sredstvima priopćavanja kako bi se što više svećenika moglo pridružiti susretu. Molimo vas da, u onoj mjeri u kojoj vam je to moguće, materijalno pomognete svećenicima koji žele doći, a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Unaprijed vam na tome zahvaljujemo zadržavajući na vaš rad Božji blagoslov i blagoslov Kraljice Mira.

Napomena za svaki najavljeni seminar

Zbog organizacije seminar i vaše sigurnosti molimo vas da se smatrate registriranim za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani (svoju ste e-poštu uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokirala), stoga se možete smatrati registriranim tek nakon što ste primili potvrđan odgovor o prijavi na seminar.



Hodočasnici iz Istre

Sredinom ožujka u Međugorje je hodočastilo oko 150 hodočasnika iz Rovinja i okolice. Riječ je o godišnjem hodočašću koji se redovito organizira u korizmenu vremenu. Tom su prigodom Rebeka Sebastijan i Marija Pendić u programu Radiopostaje „Mir“ Međugorje svjedočile o iskustvu hodočašćenja i obraćenja.

„Mi članovi Franjevačkog svjetovnog reda djelujemo u sklopu samostana sv. Franje u Rovinju koji je star više od 300 godina. Uvijek smo, kao i danas, imali veliku potporu gvardijana, kojemu i ovom prigodom iskreno zahvaljujemo. Niz godina u korizmenu vrijeme dolazimo u Međugorje. Sad su došla tri autobusa. Jedan autobus pun je mladih. Bitno je da se razvijaju ljubav i zajedništvo, a došli smo tražiti mir koji u Međugorju uvijek nađemo“, kazala je Rebeka te dodala da je u Međugorje prvi put došla sa skupinom 1999. godine: „Ja sam međugorska obraćenica. Ovdje sam prvi put susrela vjeru, Boga, Gospu. Velika sam štovateljica Gospe i nije mi teško organizirati hodočašća u Međugorje.“

Marija je posvjedočila da nikada ne će zaboraviti svoj prvi dolazak: „Odgojena sam u vjeri i uvijek sam nastojala živjeti vjerski. I prije sam željela doći u Međugorje, ali nije mi se put otvorio. Došla sam i ništa nisam očekivala. Išli smo u Majčino selo i, to ni danas ne mogu objasniti, doživjela sam nešto lijepo.“

Hodočasnici iz Istre sudjelovali su u večernjem molitveno-liturgijskom programu u župnoj crkvi te iskoristili prigodu za sv. ispovijed. Također su, što je dio njihova programa svakogodišnjeg hodočašća, molili na Podbrdu i Križevcu.

Cvjetnica

Liturgijski obredi na Cvjetnicu počinju u 10.30 blagoslovom grančica, koji se u međugorskoj župi svake godine obavlja na temeljima sta-

re župne crkve. Nakon blagoslova grančica vjernici će se, predvođeni svećenicima, zaputiti u župnu crkvu na sv. Misu.



Sveto trodnevlje i Uskrs

Na Veliki četvrtak molitveno-liturgijski program u međugorskoj župnoj crkvi počinje molitvom krunice u 17 sati, a sv. Misa Večere Gospodnje slavit će se u 18 sati. Nakon misnog slavlja počinje klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu i trajat će do ponoći.

Na Veliki petak križni put na Križevcu za župljane i hodočasnike počinje u 11 sati. U

17 sati moli se krunica u crkvi, a liturgija Velikog petka počinje u 18 sati.

Velika subota je dan tihe molitve u crkvi, na Križevcu i Podbrdu, a u 20 sati počinje molitvena priprava za vazmeno bdijenje, „majku svih bdijenja“. Vazmeno bdijenje počinje pred crkvom u 21 sat.

Sv. Mise na Uskrs su po nedjeljnom i blagdanskom rasporedu: u 7, 8, 11 i 18 sati.



Malen trn u duši

Godinama sam se pitao na kakvo bi dobro Bog mogao okrenuti jednu takvu tragediju

Michael D. O'Brien

Znate na kakav trn mislim. Odlučili ste sami napraviti nešto od drveta ili nosite drvo za potpalu, a on vam se nekako uspije uvući duboko ispod kože. Riječ je o sićušnoj crnoj točkici. Nasuprot tomu, veliko trnje uistinu izgleda poput trnja: opasno i ružno, ali ga je lakše se riješiti. To nije slučaj s ovim malim nametnicima. Premali su da bi ih se izvuklo, a odveć krhki da bi ih se pomaklo. „Kasnije,“ pomislite tada, „kasnije ću to riješiti.“

No, na neki ih čudnovat način uspijete zaboraviti sve dok vas usred noći ne probudi bolan i otekao prst, upaljen i beskoristan. Iako je riječ o posve sićušnoj stvari, u stanju vam je uništiti čitavu noć, pa čak i idući dan.

I s nekim je grijesima tako. „To je sitnica“, govorite sebi, „kasnije, kasnije ću to riješiti.“

„To je samo laki grijeh!“ mislite u sebi zaboravljajući pritom kako i laki grijeh pomračuje um i slabi volju. „Riječ je o posve bezazlenoj stvari“, mislite u sebi, „nikoga time nisam uvrijedio!“ Bilo je potrebno da mi umre prijatelj kako bih shvatio koliko je ovakav način razmišljanja pogriješan!

Pavao i Marija bili su župljani naše župe, ljudi koji su srce i duša svake vjerske zajednice. U kasnim tridesetima, imali su petero pametne i prekrasne djece te su naporno radili u svojoj maloj mljekari kako bi ih hranili. Ta je obitelj zračila toplinom i čvrstom vjerom. Ti su se tihi i ponizni ljudi i nakon deset godina braka još uvijek silno voljeli. Nedavno su bili pretrpjeli gubitak jedinoga sina, najstarijega među ostalom djecom, Dominika, iznimna dječaka koji je bio vrhunski plivač, dobar učenik i predan ministrant. Preminuo je nakon nesmiljene bitke s leukemijom. Ali, Pavao i Marija odlikovali su se vjerom koja podnosi čak i takva stravična iskušenja.

Marija je bila odana katolkinja koja je još od rana djetinjstva svakodnevno molila krunicu. Obiteljska je krunica bila temelj njihovih svakodnevnih molitava. Pavao je bio obraćenik koji je svim srcem bio prigrlio vjeru. „Gospodina trebamo slaviti u dobrim i lošim vremenima!“ običavao bi govoriti. Iako im je Dominikova smrt bila slomi-

la srca, već su se polako počeli oporavljati. Gospodin ih je nedugo zatim blagoslovio rođenjem još jednoga dječaka, Davida.

Jako sam se divio Pavlu. Vjerujem da je i većina drugih očeva i muževa u župi dijelila moje mišljenje jer je bio uistinu dobar čovjek. Obično je bio vrlo šutljiv, no, kada bi progovorio, njegove su riječi bile plod neke duboke spoznaje te nerijetko i mudrosti. Postojalo je nešto u njemu što smo svi voljeli, iako je to bilo nemoguće definirati. Nije zapravo bila riječ o čestitosti i tihu dostojanstvu što su ga uvijek krasili, niti pak o činjenici da je vrlo naporno radio kako bi se pobrinuo za svoju veliku obitelj koja se i dalje širila. Čak niti stoga što je bio zgodan, ali ga to nije odvelo u oholost. Nitko to zapravo nije uspijevao opisati. Možda je bila riječ o njegovoj postojanosti i samoći duše, što bi ih očitovao čak i usred mnoštva. Mogli ste jednostavno osjetiti njegovu veliku tjelesnu i moralnu jakost. Bila je to jakost koja je izazivala poštovanje, ali ne i strah. Njegova snaga, kojom se posve blago koristio, sadržavala je u sebi neki misterij. Nadasve se oko njega moglo osjetiti ozračje krjeposti. Pavao je bio dobar čovjek. Od mnogih dobrih ljudi što sam ih u životu upoznao činilo se da Pavao najviše nalikuje svetom Josipu.

Nimalo ne dvojim da je i on nužno morao imati svojih mana budući da je bio samo čovjek. No, one uistinu nisu bile posebno uočljive. Ne želim ga idealizirati, ali je mnogima od nas bio simbol pravog i čestitog kršćanskog muža, ideal kakvome smo i sami težili. Bez takvih ideala brzo bismo posustali i izgubili nadu.

Posljednji put kad sam ga vidio naša su se djeca zajedno igrala na bazenu obližnjega rekreacijskog centra. Pavao i ja stajali smo do vrata u vodi i šalili se kako ćemo jednoga dana zajedno gumenim čamcem prijeći ocean. Šalili smo se oko raznih pogibli što bi ih takav pothvat donio sa sobom. Moje je zadnje sjećanje vezano uz njega ispunjeno njegovim srčanim smijehom u lice smrti.

Iduće je srijede bio redoviti vjeronauk. U našem kraju nije bilo katoličke škole, a crkva je bila malena tako da smo jednom tjedno iznajmljivali učionicu mjesne škole. Ne znam zašto sam te večeri bio toliko potišten, no možda je to bilo stoga što je jednostav-



Snimila Lidija Pajis

no previše stvari kroz proteklih nekoliko tjedana pošlo po zlu. U kući smo imali invaziju štakora, temelji su stali truliti, podrum je bio poplavljen, a mi bez novaca. Sve mi je to poprilično teško padalo. Upravo me to i mučilo najviše od svega. Na sve to imao sam jedan od onih nezgodnih malih trnova u prstu desne ruke (ruke koja mi je glavna za obavljanje svih poslova), koji se k tome još bio i upalio. Jednom riječju, bio sam uvelike nezadovoljan svojom sudbinom.

Vozeći djecu školskim parkiralištem kako bi ih ostavio na vjeronauku, prošli smo pored Pavlova parkirana automobila. Gorčina me je bila posve preuzela.

„Lako je tebi, Pavle“, srdito sam pomislio, „lako je tebi biti plemenit i krjepostan! Tebi sve u životu ide glatko!“ Cijenjeni će čitatelj možda primijetiti da sam u svome sebičnu sažaljenju bio posvema zaboravio kako je nedavno pokopao sina. Bila je to tek sitni-

ca, loš trenutak koji je brzo došao i još brže prošao. Malo zamjeranje. „Loša navika, a ne grijeh“, rekao sam sebi. Otrësao sam se takva raspoloženja i nastavio svojim putem.

Kasnije sam se usred noći prenuo iz sna čija je tema bila smrt. Bio je to vrlo neobičan san jer nemam morbidnu narav niti me muči strah od smrti. Pitao sam se umire li možda tko u tome trenutku. Stoga sam podigao pogled i zagledao se kroz prozor u posvema tamnu noć. Molio sam za dušu onoga koji možda ondje negdje vani upravo umire. Dok sam promatrao kako se rađa zora, zazvonio je telefon.

„Jesi li čuo?“ upitao je glas. „Nevjerojatno! Pavao je mrtav.“

Na dan vjeronauka Marija bi obično okupila svu djecu i povezala ih u grad. Povremeno bi malenoga Davida ostavila usnula u kolijevci na katu znajući da je Pavao udaljen svega nekoliko koraka dalje, u staji. Uskoro će pomusti krave i vratiti se u kuću. Te se večeri činilo da će zakasnuti na vjeronauk te su svi jurili uokolo u potrazi za knjigama, kalputima i čizmama. David je bio budan pa ga je Marija ušuškala u stolicu za auto i povela zajedno sa svima ostalima na vožnju u grad. Nije bilo vremena počiti do staje i reći Pavlu da je bebu uzela sa sobom. Kratko nakon njihova odlaska, Pavao je pogledao kroz prozor staje i ugledao kako njihova stara drvena kuća gori. Svjestan da postoji mogućnost da David još uvijek spava u svojoj kolijevci, u tren je oka odlučio upasti u kuću i potrčati uza stube. Svladan nevidljivim ali smrtonosnim dimom, srušio se u hodniku pokraj vrata Davidove sobe. Ondje je i umro.

Kakav li bi ovaj svijet samo bio kada bismo svaku napast okrenuli u prigodu za primanje i širenje milosti. Kada bi se svaki poziv na grijeh pretvorio u molitvu, tama bi brzo izgubila svoju snagu. Uskrsnuće bi tada prodrlo u svaki ugao i pukotinu, u svaki mračni kutak, u svaki trn u našim dušama.

Čitava je župa bila ispunjena užasom i nevjericom: Ne! To nije moguće! Kako se takvo što moglo dogoditi? Kako će Marija to podnijeti? Prvo Dominik, a sada još i Pavao!

Ljudi su bili zapanjeni, ljutiti, obeshrabreni. „Kako je Bog to mogao dopustiti?“ govorili su.

„Ionako je premalo dobrih ljudi!“

„Možda Bog želi od Marije učiniti sveticu“, dodao je netko drugi.

„Zašto, zašto, zašto?“ pitali su se ostali. „Možda nema Boga. Možda smo tek slijepa i bezvrijedna stvorenja što ih lomi sudbina.“

Naš župnik, otac Ivan, govorio je o Jobovoj tjeskobi te bolnim uzdisajima psalmista suočenim s nepravdnim udarcima koji su u životu neizbježivi. „Ako svoje ljudske vapaje upravljamo Bogu“, rekao je, „to samo znači da smo ljudi vjere, a ne nevjere. Bog je dopustio da Njegov vlastiti Sin umre i trebali bismo razmisliti zbog čega je to učinio.“

Milost što su je mnogi primili na Misi zadušnici bio je dubok mir, čak i svjetlost, podno razornih valova oceana naše tuge. Tuga Marije i njezine djece bila je drukčija te je predstavljala uistinu velik križ. Pa ipak, Marija se kretala kao okružena rijekom milosti, njome ispunjena i nošena. Štoviše, pokazala nam je kako širiti milost posred katastrofe. Kroza sve događaje tih tmurnih dana u ruci je nosila krunicu te je neprestano molila, kad god je mogla. Svoju je milost i mir širila na nas ostale.

Kratko nakon toga supruga i ja večerali smo s Marijom i djecom. Bili smo im donijeli dar: malu sliku sv. Josipa i Djeteta Isusa što sam je prije puno godina bio naslikao kao dar za svoju suprugu. Bila je to jedna od najvećih dragocjenosti u našoj skromnoj imovini, ali nam se nije bilo teško rastati od nje. Marija ju je s radošću primila primjetivši kako sv. Josip i maleni Isus na slici izgledaju baš poput Pavla i Dominika. Iako sam je bio naslikao davno prije no što smo upoznali njihovu obitelj, to je zapravo bila istina: sličnost je bila upravo nevjerojatna.

„Oni bdiju nad nama“, rekla je, a ja sam znao kako misli na sve redom: sv. Josipa, Isusa te na svoga muža i sina.

Kako smo nastavili s razgovorom, postalo je jasno da je shvatila okrutnu stvarnost podizanja obitelji bez oca te se uistinu borila. No, krunicu je držala omotan oko ruke i svaki put kad bi razgovor na tren zamro, njezine bi se usne pokrenule u tihoj molitvi. Njezina je vjera ostala nepokolebljiva. Rekla nam je da je svega tjedan dana pred smrt Pavao njoj i djeci podijelio čudotvorne Gospi-ne medaljice te da su ih u noći požara svi redom imali na sebi.

Moja je supruga tada postavila pitanje koje je vjerojatno svima bilo na pameti: Za-

što je Bog to dopustio? Zašto na neki način nisu bili upozoreni?

Marija je podigla pogled k raspelu na zidu i tiho rekla: „Bili smo upozoreni. Kada nam je Pavao dao medalje, sjećam se trenutka kada je prebacio lančić preko moje glave: nešto me bilo obuzelo. Snažno sam osjetila kako Gospa želi da napustimo kuću; iselimo se iz nje na neko vrijeme dok ne uspijemo sagraditi sigurniju.“

Zastala je i pogledala nas dok su joj oči odavale duboku tugu. „Odbacila sam to“, prošaputala je, „kao nešto posve nerazumno.“

Usljedila je još jedna stanka. „Molili smo“, rekla je. „Neprestano smo molili. No, mislim da možda nismo slušali.“

Dirnula me ne samo njezina spoznaja već i mir u očima i glasu dok ju je izgovarala. Pokazala nam je da nije toliko važno to što u životu činimo pogriješke, nego da iz njih učimo. Božja volja isprva nije bila da Pavao umre, ali, kada se to već dogodilo, Gospodin je iz toga izvukao jednu drukčiju vrstu dobra.

Godinama sam se pitao na kakvo bi dobro Bog mogao okrenuti jednu takvu tragediju. Potrajalo je dok se to nije pokazalo. Za Mariju je to bio dug i nerijetko samotnan put dubljega sjedinjenja s raspetim Kristom. Sada, gotovo dvadeset godina kasnije, ona je i dalje osoba duboke vjere i mudrosti; blagoslov je svima koji je znaju. Djeca su joj odrasla i dobro se snašla u životu. David, najmlađi sin, sada je snažan mladić koji se sprema za svećenički poziv.

Onima koji su ga poznavali, Pavlova je smrt bila snažno sredstvo rasta. Srca brojnih očeva u našoj župi te diljem cijele doline duboko su se potresla i okrenula vlastitoj djeci. Srca svijeta podsjetila su se na kratkoću i neizvjesnost života. A za jednu je osobu to bila vrlo teška lekcija: Pavao je umro u trenutku kada sam prema njemu gajio gorčinu.

Do kraja ću se života pitati što je moglo biti da sam napast pretvorio u molitvu za njega. To je za kršćanina jedini put. Od male koristi gurnuti mračne poticaje naše pale naravi ispod površine. Daleko je gore, razumije se, prepustiti im se. Što nam je, dakle, činiti s njima?

Odgovor i opet glasi: moliti, moliti i samo moliti! Kakav li bi ovaj svijet samo bio kada bismo svaku napast okrenuli u prigodu za primanje i širenje milosti. Kada bi se svaki poziv na grijeh pretvorio u molitvu, tama bi brzo izgubila svoju snagu. Uskrsnuće bi tada prodrlo u svaki ugao i pukotinu, u svaki mračni kutak, u svaki trn u našim dušama.

Marijo, Kraljice obitelji, nauči nas moliti, nauči nas slušati!

Prevela Aleksandra Chwalowsky

Moramo li baš u svemu servilno oponašati „Zapad“?

Nametanje zdravstvenog i uvođenje građanskoga odgoja u Hrvatskoj samo je vršak ledene sante koji upućuje na druge, mnogo značajnije promjene u odgojno-obrazovnom sustavu

Lidija Paris

Svima su puna usta ekonomske i financijske krize, što je kod nas zapravo preotkanje iz šupljega u prazno: mi nismo motor, nego prikolica svjetske ekonomije pa kad se ona oporavi, povući će i nas bez obzira tko bio na vlasti. Za to vrijeme, novi naraštaji širom svijeta odrastaju u školi nove globalne etike koja je temeljito redefini-rala smisao obrazovanja. Čini se da je primaran cilj postao preodgoj: u razmišljanju i djelovanju djeca moraju odbaciti svoju kulturu i tradiciju te usvojiti nove „vrijednosti“.

Uzurpacija moći

UNESCO, UN-ova organizacija specijalizirana za obrazovanje, znanost i kulturu, razvila je globalne „norme“ koje bi trebale usmjeriti proces reforme obrazovanja na globalnoj razini. UNESCO vrši neposredan utjecaj na ministarstva obrazovanja svojih država članica. Vrši pritisak na vlade da iznova procijene i preoblikuju sadržaj obrazovnih programa, da restrukturiraju satnicu, da paze na to da nastavnici, napose po pitanju rodne teorije, budu educirani sukladno novim globalnim normama i to od vrtića pa do sveučilišta. Podsjetimo isto tako da odnos između UN-ovih tijela i nacionalnih ministarstava nije podložan neposrednom demokratskom nadzoru: o predmetu njihovih razgovora, iako je od kritične važnosti za društvo, ne raspravlja se javno na nacionalnoj razini. UN-ov je mandat da bude međuvladina organizacija. Trebao bi, dakle, odražavati volju vlada koje bi trebale zastupati volju naroda. De facto, pak, globalne su norme razradili „eksperti“ izabrani po ideološkom ključu.

Kako se moglo dogoditi da se ideolozi dopkopaju globalne normativne moći? Godine 1989. većina je mislila da je „propast ideologija“ automatski dovela svijet u stanje konsenzusa. Dominantan mentalitet smatrao je da su problemi čovječanstva odsada tek praktične prirode. Pitanja vezana uz onečišćenje

okoliša, nejednakost među spolovima, demografski rast, kršenje ljudskih prava, rastuće siromaštvo, nedostupnost zdravstvenoj skrbi i obrazovanju itd., postala su središnjim pitanjima međunarodne suradnje i ta su pitanja izgledala „neutralna“. UN je, osim toga, tvrdio da su ti problemi po prirodi „globalni“. Prema logici koja je uslijedila, vlade su trebale tehničku ekspertizu i iskustvo s terena nevladinih organizacija. U tom ključnom trenutku za čovječanstvo, većina je, na žalost, slijepo vjerovala u mit da je znanost neutralna pa nije obraćala pozornost na temeljne ideološke i antropološke postavke tih novih pitanja.

„Sveobuhvatno“ obrazovanje transformira sadržaj obrazovanja i obrazovni proces

Obrazovanje mora biti „holističko“, sveobuhvatno, zato mora biti „kvalitetno“ i uključivati „životne vještine“. Takozvano „kvalitetno“ obrazovanje bitno transformira sadržaj obrazovanja. Ono povezuje stjecanje objektivnih znanja, opće kulture i klasične elemente obrazovanja s usvajanjem onoga što nov jezik naziva „životnim vještinama“.

Što su te „životne vještine“? One su uglavnom vezane uz „pristup pravima“ te spolno i reproduktivno zdravlje, što je jedna od glavnih briga međunarodnih institucija iza koje stoji težnja za ograničavanjem demografskoga rasta, odnosno postizanje „nulte stope demografskog rasta“ jer nas, navodno, na Zemlji ima previše. U Hrvatskoj nas sigurno nema previše, mi smo svoju kvotu zaustavljanja demografskog rasta već odavno ispunili i premašili.

„Životne vještine“, između ostaloga, podrazumijevaju dobre prehrambene i higijenske navike, poznavanje svojih prava i stjecanje tehnika za traženje istih, usvajanje alata za zaštitu od rizika neželjene trudnoće i spolno prenosivih bolesti (napose side), ovladavanje socijalnim i psihološkim tehnikama pregovaranja u „teškim“ seksualnim odnosima.

„Životne vještine“ stavljaju naglasak na izbor pojedinca, dakle na individualnu odgovornost (maloljetnika). U okviru kvalitet-

na obrazovanja promiču se snažna partnerstva između kuće, škole i zajednice, i to zbog boljeg koordiniranja strategije pristupa prezerativima.

Takozvano „kvalitetno“ obrazovanje transformira i obrazovni proces. Kao proces, „kvalitetno“ obrazovanje inzistira na sudjelovanju učenika, dakle na njegovu aktivnu doprinosu u transformaciji vlastita mentaliteta.

Mišljenje učenika i znanje učitelja stavlja se na istu razinu

Nova etika vidi učenika kao građanina koji je, kao takav, „jednak“ s nastavnikom.

„Kvalitetno“ obrazovanje stavlja na istu razinu mišljenje učenika i znanje i autoritet nastavnika. Nastavnik više ne poučava niti obrazuje, nego postaje „olakšavatelj“ koji đacima pomaže koristiti njihovo pravo na izbor te internalizirati novu etiku. Tijekom tog procesa nastavnik „uči“ od svojih učenika: učenje je obostrano. Postmoderni obrazovni sustav ukida hijerarhiju: on je horizontalan.

„Životne vještine“ inzistiraju na pragmatičnu vidu obrazovanja: uči se čineći nešto. Agenti društvene transformacije tvrde da je tradicionalno obrazovanje (koje je usmjerenost na znanje) zapravo apstraktno i beskorisno. Obrazovanje temeljeno na „stjecanju životnih vještina“ po njima je praktično i od neposredne praktične koristi. Takozvano „kvalitetno“ obrazovanje dovodi do situacije u kojoj se stjecanje vještina događa nauštrb obrazovanja i stjecanja znanja.

Stjecanje znanja temelji se na bar djelomično objektivnim i univerzalnim kriterijima, dok stjecanje vještina ovisi o pravu na izbor koje se koristi na čisto subjektivan način. Nova postmoderna kultura smatra da je tradicionalno obrazovanje hijerarhijsko, pasivno, sterilno, autoritarno, „nametnuto odozgor“. „Kvalitetno“ sveobuhvatno obrazovanje, naprotiv, bilo bi interaktivno, participativno, praktično, demokratsko, neposredno korisno: ono „dolazi odozdo“. Ono razvija „sposobnost izbora“ pojedinca i njegovu osobnu odgovornost.



Štirnica Lidija Paris

U praksi, „kvalitetno“ obrazovanje razgrađuje legitimni autoritet nastavnika i na njegovo mjesto stavlja vlast i autonomiju učenika. Postmodernost shvaćanje obrazovanja skloni je odbacivanju onoga što postoji po sebi da bi stvorilo civilizaciju u kojoj se postoji još samo za sebe. Države, škole, roditelji i religije moraju se prilagoditi.

A procjena rezultata dosadašnjih reformi obrazovanja?

Ako sudimo stablo po plodovima, ne bismo li trebali postaviti pitanje utopijskog karaktera „kvalitetna“ obrazovanja i „životnih vještina“? Nisu li seksualni promiskuitet mladih, nasilje u školama, destrukuiranje osobnosti, nedostatak motivacije i neizmerno neznanje plodovi sukcesivnih reformi obrazovanja? Ozbiljna procjena rezultata reforme obrazovanja i pouzdanosti znanja mladih postaje danas hitno i nezaobilazno pitanje. (Vidi: Marguerite A. PEETERS, *Globalizacija zapadne kulturne revolucije*)

Moramo li baš uvijek biti na repu i papagajski i servilno oponašati „Zapad“?

U zemljama EU-a, koje srčano prednjače u primjenjivanju takvih programa, prizor učenika prema nastavnicima i odbacivanje svakog autoriteta doveli su do toga da

su verbalni i fizički napadaji na nastavnike, napadaji koji idu sve do korištenja hladnog i vatrenog oružja, dosegli takve razmjere da nastavnici doživljavaju živčane slomove i da se boje ulaska u učionice, čak i u osnovnim školama. Nov odgoj i obrazovanje minimizira ulogu i autoritet nastavnika, svojim sadržajem pokušava ograničiti utjecaj religije i obitelji, a djeca se gube u nebulozi novih sadržaja koji im se nameću i u prostoru slobode izbora koji im se nudi.

Želimo li takve plodove reforme odgoja i obrazovanja koju tako lakovjerno hoćemo primjenjivati kod nas? Uvijek kaskamo za tako željenim Zapadom koji se povlačenjem sa scene šezdesetosmaških revolucionara polako budi iz šezdesetosmaškoga bunila, koji polako uvida kamo ga je dovela nova ideologija, ona koju mi želimo primjenjivati... Zar ne bismo bar jednom mogli biti pioniri u nečemu, biti nacija koja još zna zdravo razmišljati, koja zna da su je upravo tradicionalne vrijednosti iznijele kroz bure i oluje povijesnih nedaća? Zar ne bismo mogli preskočiti ovu nesretnu fazu koja je zapadno društvo dovela u komatozno stanje iz kojega sada panično traži izlaz? Moramo li baš uvijek biti na repu i papagajski i servilno oponašati „Zapad“, čak i njegova lutanja, koja sve više i više pokazuju suicidalnu logiku i globalni neuspjeh postmoderne filozofije na izdisaju?

Sporedna tema?

Pokušaj mnogih komentatora i analitičara da se spor oko zdravstvenog odgoja svede na razinu sporedne teme pokazuje njihovo neizmerno nepoznavanje problematike ili pristajanje uz ideologiju koja se nameće. Osim toga, gledati na homoseksualne aktiviste kao na progornjene mlade zaljubljene pacifiste, koji poput hipija propovijedaju „vodi ljubav, a ne rat“, više je nego naivno. Aktiviste plaćaju inozemni sponzori koji tako postaju jedni od rijetkih koji u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji i drugim zemljama u krizi čuvaju radna mjesta.

Istodobno je postala prava moda da razne grupičice pokreću inicijative protiv Crkve i svega što je u društvu religiozno. To je jako šik, to odmah dobiva medijski prostor, o tome se naveliko razglaba ne pitajući se previše koliko ljudi i tko zapravo uopće iza toga stoji. U pozadini stoji snažan, agresivan politički, industrijski i finansijski lobi koji osvaja svjetsko tržište, ali o tome ćemo drugi put.

Zato nam valja znati što se događa izvan naših dvorišta da bismo mogli argumentirano govoriti, informirati, objašnjavati i djelovati.

Pomodarstvo prolazi, a prave vrijednosti traju

Danas svaka šuša misli da se može izrugivati kršćanskim tajnama o kojima, usput rečeno, zna koliko je crnog pod noptom, svaki novinarčić i dužnosnik misli da se može izrugivati na račun tradicije koja je iznjedrila civilizaciju u kojoj živimo, svaki fićfirić koji se naivno poveo za nečim „novim“ misli da može pljuvati na ono „staro“. Pomodarstvo prolazi ostavljajući za sobom krš koji onda treba sređivati, a prave vrijednosti traju. Upravo bismo zato trebali upoznati svoju dragocjenu vjeru da bismo mogli argumentirano odgovoriti onima koji nas pokušavaju slatkorječivo izmanipulirati ili nam se agresivno nametnuti. Bilo bi dobro da vjeru upoznavaju i oni koji je kritiziraju, da ne ispadnu smiješni kada o njoj tako nekompetentno govore.

Možda nije slučaj da nas međugorska poruka od 25. VII. 2012. poziva na *ponos*: „Danas vas pozivam na dobro. Budite nositelji mira i dobrote u ovome svijetu. Molite da vam Bog dadne snage da u vašem srcu i životu uvijek vladaju nada i ponos, jer ste Božja djeca i nositelji njegove nade u ovome svijetu koji je bez radosti u srcu i bez budućnosti, jer nema srce otvoreno prema Bogu, koji je vaš spas.“

Zaštita „starinskih“, tradicionalnih, vjerskih i obiteljskih vrijednosti uopće nije pitanje religijskog monoteističkog morala, to je kapitalno društveno pitanje. To nije pitanje *zajedničkog interesa* koji se može dogovarati i pregovarati, to je pitanje *općeg dobra* koje je iznad svake računice.

Nemoguća misija

Marija je u Josipu, u najtežim trenucima, pronašla suputnika i supatnika

fra Mario Knezović

Film „Nemoguća misija“ podsjeća me na situaciju u kojoj se našao sveti Josip koji je, ljudski gledano, od Boga dobio nemoguć zadatak. Šokantan je zahtjev da osobu koja ti nije djevojka, a k tomu je i trudna, uzmeš za svoju ženu! Josip je bio zatečen i pokušavao je prečuti taj zahtjev. No, bogobožan i iz ljubavi prema Bogu prihvaća „nemoguću misiju“. Josip prihvaća Božji plan, a njegovim prihvaćanjem postaje sposoban i izvršiti ga. U tom trenutku Josip, još ne znajući za Marijin poklik „Neka bude volja tvoja“, čini isto što i ona. Josip se time potpuno stavlja u Božju službu i tako prihvaća da Bogu ništa nije ne-

moguće. Kad povjeruješ, nemoguće postaje moguće.

Marija i Josip znali su da je Bog odgovor

Josip je, izvješćuje Sveto pismo, bio pravedan, a ta je pravda čuvala Mariju, a ne sebe i svoj interes. Josipu bijaše važnije sačuvati Mariju od sramote i poruge nego li sebe. To je Božja pravda koja baca oko na druge. Stoga je Isus i govorio da svoje pravednosti ne činimo samo zato da bi nas drugi vidjeli. Pravda je suradnica istine i ljubavi. Josip je čudesno velik u svojoj vjernosti i predanju Bogu i svoje je životne poteze povlačio osluškujući samo Božji glas. Uspio je nadići glasove svijeta, običaja i uvriježenih mišljenja.

Marija je u Josipu, u najtežim trenucima, pronašla suputnika i supatnika. Kako nije Bogu postavljala pitanja, osim kako će to biti kad ne pozna muža, tako pitanjima nije zamarala ni Josipa, a ni on nju. Oboje su znali da je Bog odgovor. Njihovo ne bijaše pitati, nego izvršavati. Oboje su se pretvorili u uho. Oni nisu samo slušatelji nego izvršitelji Riječi koja će njihovom otvorenosti tijelom postati. Svoja ljudska pitanja ostavili su po strani i prepustili se avanturi duha koja im do tada bijaše nepoznata. Sva im sigurnost bijaše u Bogu.

Pokatkad se čini da život najviše smeta onima koji se bore za dostojanstvo čovjeka

Sveti je Josip štitio svetu obitelj. Bježao je u Egipat pred Herodovim pokoljem. Sve je učinio da bi obitelj zaštitio od zla. Josip današnjim muževima, Josipima naših dana, poručuje da se obitelj čuva slušanjem Božjega glasa jer zla uperena protiv obitelji nisu iščezla. Herodov mač i danas visi nad djecom u majčinim utrobama. Ponavljaju se ubojstva nevinih – život smeta mnogima. Pokatkad se čini da život najviše smeta upravo onima koji se bore za dostojanstvo i slobodu čovjeka pa se u ime prava na vlastiti izbor stila i načina života ubija život nevinih i širi kultura smrti.

U zaštitu života moraju stati očevi, a ne samo majke kojima se prepušta teška odluka. Očevi i majke moraju biti suradnici u ljubavi i širenju krjeposti. Primjer kako to činiti donosi sljedeća anegdota. Naime, kandidatima je postavljen zadatak da napišu što je ženi najdraže čuti od muža. Jedan je napisao da je ženi, kad noću pođe umiriti dijete koje plače, najdraže čuti muževe riječi: „Neka draga, ja ću!“

Sveti je Josip štitio svetu obitelj. Bježao je u Egipat pred Herodovim pokoljem. Sve je učinio da bi obitelj zaštitio od zla. Josip današnjim muževima, Josipima naših dana, poručuje da se obitelj čuva slušanjem Božjega glasa jer zla uperena protiv obitelji nisu iščezla.



S Marijom pod križem

Marijo, kada bismo mogli
posuditi tvoj pogled
dok klečimo pred
križem tvoga Sina,
tvoj pogled na ljubljena Sina,
spasitelja našega Isusa,
naš bi se život promijenio.

Isusovo lice, lice tvoga Sina,
na jedinstven način pripada tebi:
u tvom se krilu oblikovalo
primivši od tebe ljudsku sličnost
koja upućuje na onu
još veću duhovnu povezanost.

Ovdje posebno mislimo, o Marijo,
na tvoj pogled boli podno križa.
Baš tada, na križu, gledajući svoga Sina,
tvoje lice poprima nov izraz:
izraz nove porođajne boli
jer tada, po Ivanu apostolu,
postajemo posebno tvoja djeca.
Hvala ti, Marijo, što si nas prigrllila
tada, ispod križa!

Za vrijeme zemaljskog života, Kristova života,
do smrti na križu i njegova ukopa, o Marijo,
ti si u sebi pohranjivala
i pohranila sve te događaje
i prebirala ih u svom srcu, kaže Evanđelje.

Otkad se tvoj Sin poistovjetio
s našim potrebama, s nama, koliki su životi,
koliki životni križevi utisnuti u tvoje srce,
svi oni koje pratiš u njihovim koracima,
na njihovim križnim putovima ovoga svijeta!

Iako se na uskršno jutro na tvom licu
prelio radostan pogled
obasjan uskršnom radošću,
ti u povijesti našega hoda, hoda naše Crkve,
često imaš uplakane oči, Marijo.
Tako su te svjedoci, vidioci,
i ovdje u Međugorju
vidjeli u prvim danima:
iza tebe križ, a tvoje oči suzne.
Želiš nam mir, a mi stvaramo nemire!
Smiri naša srca, izvedi nas na put mira
po križu tvoga Sina!

M. Št.

Gospino ukazanje u Valverdeu (Italija)

Kad je htio baciti prvi kruh u jezero, jedan ga je blagi glas zaustavio: „Stani, ne bacaj ih!“ To je bio glas gospođe koja se pojavila na školju nasred vode. Preplašen, seljak nije znao ni što reći ni što činiti.

Priradio fra Karlo Lovrić

Zanimljiva povijest Gospina svetišta u mjestu Valverde di Rezzato počinje krajem lipnja i početkom srpnja 1399. godine. Neki marljiv seljak orao je svoje polje na ulazu u Valverde u blizini Rezzata, u blizini jedne crkvice koja je bila posvećena Gospi. Iznenada su se njegovi volovi zaustavili i pali na koljena ne mičući se s mjesta. Iznenađen, seljak podiže oči i pred sobom ugleda gospodina odjevena u crvenu tuniku i plavi ogrtač.

Gospodin mu autoritativnim glasom zapovjedi: „Uzmi tri kruha koja imaš u svojoj torbi i baci ih u jezero!“ Pobožan seljak u strahu se žurno uputio izvršiti što mu je rečeno. Kad je htio baciti prvi kruh u jezero, jedan ga blagi glas zaustavi: „Stani, ne bacaj ih.“ To mu je rekla gospođa koja je stajala na školju usred jezera. Preplašen, seljak nije znao ni što reći ni što činiti.



Gospođa ponovno progovori: „Vrati se k poštovanom gospodinu koji te poslao i u moje ga ime zamoli da opozove svoju zapovijed i zamajči mu da ću ja naći načina kako ću zadovoljiti njegovu božansku pravdu.“

Seljak se vrati te izvijesti gospodina o viđenju gospođe i njezinim riječima. No, gospodin se pokaza mrzovoljnim te zatraži da se zapovijed izvrši. Tužan se seljak zajedno sa svojim kruhom ponovno vratio na jezero odlučan da će izvršiti naredbu, ali ga ona gospođa ponovno zaustavi: „Ne, nemoj ih baciti!“

Slučaj je vrlo težak

„Ali ovo je naredba onoga gospodina i moram je izvršiti“, odgovorio je seljak.

„Ne, stani, slušaj“, ponovno će gospođa, „ja sam Majka božanskog Otkupitelja i gospodin koji ti je dao ovu zapovijed upravo je moj božanski Sin. On se opravdano ljuti protiv izopačenosti koja vlada među ljudima i odlučio je kazniti ljude strašnim nevoljama. Baciti ove kruhove značilo bi da se naredba više ne može opozvati. Idi i moli moga sina Isusa da se još jednom smiluje siromašnim grješnim ljudima u nadi da će se vratiti krjeposnu životu.“

Skupivši snage i s povjerenjem u Gospinu zaštitu, seljak se brzim korakom vratio do Otkupitelja. Pavši na koljena, sa suzama u očima ponovo očituje želju njegove božanske Majke, prikaže njezine zasluge, njezine molitve, njezino zanimanje i reče da je to jamstvo za sigurno pokajanje grješnika. No, Isus strogo i oštro naredi: „Vrati se na jezero i izvrši zapovijed koju sam ti dao. Ljudske su zloće na vrhuncu, moja je pravda već umorna. Mane i bludnost koje dominiraju više nego ikada među njima gade mi se. Idi i izvrši to što sam ti naredio!“ Sav u strahu, seljak opet ode onom mučnom stazom i s mukom koja mu je parala srce upravi svoje oči u Gospino lice kako bi isprosio Njezinu milost i pomoć.



I opet čuje: „O dobri čovječe, slučaj je vrlo težak. I dalje molimo božansko milosrđe. Bacanje ovih kruhova značilo bi da će zemlju snaći tri strašna biča: kuga, glad i rat sa zatorom velikog dijela ljudi. Idi ponovno pred moga božanskoga Sina, prikaži mu u moje ime zasluge njegovih presvetih rana, njegove muke i smrti, obnovi mu moje zavjete i želje, posredništvo mojih molitava, reci mu da ću se zalagati za iskrenu pokoru ljudi. Traži pobožno i moli, i njegovo će

Blizu mjesta ukazanja nalazila se osmokatna mala crkva iz 12. stoljeća. Kako je ta crkva bila premala da bi primila mnoštvo hodočasnika, mještani odlučše podići prostranije svetište koje je dovršeno 1615. godine.

milosrđe prevladati.“ Seljak se još jednom plačući vratio pred tu osobu te ju izvijestio o molitvama i Gospinim zagovorima. Napokon je čuo: „Svojoj blagoslovljenoj Majci ne mogu ništa uskratiti. Radi njezine ljubavi brišem dvije kazne i ako se ljudi oslobode svojih nečistih navika i duboko očiste u svojim suzama pokore, ublažit će se i treća kazna. Idi na jezero i baci samo jedan kruh.“ Kad se vratio na jezero, Gospa mu dopusti da baci samo jedan od triju kruhova govoreći: „Sada idi i javi ovo što si vidio i čuo. Potakni ljude da se klone izopačenosti, da žive kršćanski i ublaže Božju pravdu koju su teško izazvali. Savjetuj im da se očiste u sakramentu pomirenja, da obavljaju pobožne devetnice s procesijama... Neka obuku bijele haljine i pobožno sudjeluju u misnu slavlju i s vjerom primaju svetu pričest. Od pjesama mi je veoma draga *Stala plačuć tužna Mati...*“

Nakon što je bacio samo jedan kruh, onaj od kuge, kako mu je objasnila Gospa, seljak je potrčao obavijestiti svoje suseljane o onome što se dogodilo. Poslije je, uz pratnju skupine sljedbenika obučenih u bijelo kao i on, išao iz mjesta u mjesto, iz kraja u kraj i pričao o onome što je vidio propovi-

jedajući pritom pokoru i molitvu te obavljajući procesije.

Tako je nastao Pokret bijelih, veličanstven religiozan pokret koji se širio ne samo u Italiji nego i u Njemačkoj, Francuskoj i Španjolskoj, o čemu sv. Antonino iz Firenze izvješćuje u III. dijelu svoga povijesnoga djela.

Ukazanje 1. listopada 1711.

Kao da je Gospa željela potvrditi svoju naklonost prema Valverdeu, ponovno se ukazuje 1711. Krajem ljeta te godine pokrajinu Bresciju pogodila je golema epidemija velikog pomora goveda. Stanovnici Rezzata i susjednih mjesta utječu se Gospi od Valverde i 2. listopada pripremaju veliko slavlje u svetištu. Dan ranije, u četvrtak 1. listopada dva dječaka, osmogodišnji Paulo Ognia i jedanaestogodišnji Francesco Pelizzari, pođu brati kestenje na brežuljku sv. Petra blizu jezera. Oko 16 sati, kad su se već htjeli vratiti kući, pogledaju prema kapelici na jezercu i, zadivljeni, vide neobičan sjaj. Promatrajući pozornije, usred onoga svjetla ugledaju ženu obučenu u bijele haljine i plavi ogrtač koja se sjajila poput sunca, a kao da ju je podržavao lagan povjetarac. Znatiželjni što bi to moglo biti, spuste se do jezera. Vidjeli su ženu

Svake godine posljednje nedjelje u srpnju jedna ceremonija iznimna zanimanja prikazuje dvostruko ukazanje Krista i Gospe s procesijom koja se odvija od župnog prostora do svetišta Valverde. Povorka je karakteristična po mladima koji svojim posebnim odijelima predstavljaju razne svetce

okrenutu prema istoku kako moli na koljenima. Dječaci jedan drugome kažu: „Ovo je Gospa.“ I oni padoše na koljena te počnu pred njom moliti *Zdravo Kraljice...* Videnje je istoga trena nestalo, ali je sjaj vidjela i jedna žena koja je u okolici skupljala drva. Dječaci su otrčali kući i ispričali što se dogodilo. Narod je požurio na svetište s uvjerenjem da će epidemija prestati. Tako je i bilo.

Imam ga u srcu

Blizu mjesta ukazanja nalazila se osmokatna mala crkva iz 12. stoljeća. Kako je ta crkva bila premala da bi primila mnoštvo hodočasnika, mještani odlučše podići prostranije svetište koje je dovršeno 1615. godine.

Pobožnost Gospi iz Valverde živa je i danas. Blaženi papa Ivan XXIII. izrazio se ovako: „Rezzato! Imam ga u srcu s njegovim lijepim svetištem koje sam vidio.“ Nadbiskup Santiago de Čilea kardinal Salesiano Raul Silva Henriquez 22. je listopada 1967. posjetio svetište Valverde i predsjedao svečanoj službi prigodom Godine vjere.

Svake godine posljednje nedjelje u srpnju jedna iznimno zanimljiva ceremonija prikazuje dvostruko ukazanje Krista i Gospe s procesijom koja se odvija od župnog prostora do svetišta Valverde. Povorka je karakteristična po mladima koji svojim posebnim odijelima predstavljaju razne svetce: sv. Anu, Svetu Janju, sv. Luciju, sv. Mariju Goretti, sv. Ceciliju, sv. Tereziju iz Lisieuxa, sv. Mariju Magdalenu, sv. Ursulu, sv. Ivana Krstitelja, ugarsku kraljicu sv. Elizabetu, sv. Jelenu, sv. Traziciju, sv. Alfonza Gonzagu, sv. Dominka Savia, sv. Ivana Bosca, sv. Franju...

Kad sam došao prvi put, plakao sam cijeli sat

Alfred Heck iz Kölna redovito sudjeluje na seminaru za vodiče. U Međugorje je prvi put došao 1987. i nastavio dolaziti više puta godišnje.



Priradio Dragan Soldo

Kada ste prvi put došli u Međugorje?

- Bilo je to 1987. kad sam došao sa skupinom hodočasnika. Sve nas je to toliko dirnulo pa smo uskoro, iste godine, došli još jedanput. U našem gradu djelovao je mali molitveni međugorski centar i gospođa koja ga je vodila neumorno nas je poticala, inspirirala i dovodila u Međugorje. Na žalost, početkom 1990. teško je oboljela i uskoro umrla, no mi smo nastavili s molitvenim susretima i organiziranjem hodočašća Kraljici Mira. Zahvaljujem Bogu što smo uvijek imali i svećenike na našem hodočašću. Mislim da je to bitno. Također se mogu pohvaliti da su tri mladića, sudionika ovih hodočašća, postali svećenici i mogu reći da su plod Međugorja. Naše hodočašće ne završava povratkom, dapače, posebno se trudimo da se Međugorje vidi u našem životu, u našim mjestima. U tom smislu zauzeti u svojim župama.

Organizirate zanimljivo mjesečno hodočašće. O čemu je riječ?

- Već sam rekao da nam je važno da naši hodočasnici po povratku s hodočašća surađuju u svojim župama, a imamo jako puno župa iz kojih dolaze članovi naše molitvene zajednice. Jednom mjesečno svi skupa, mladi i stari, zdravi i bolesni hodočastimo s križem i kipom Kraljice Mira u jedan samostan. Molimo pješakeći kroz šume i polja i to je, također, neka vrsta duhovnog osvježenja hodočasnici u čijim župama još nije osnažio duh Međugorja. Sudionici tih hodočašća dolaze i iz vrlo udaljenih mjesta.

Jednom do dva puta godišnje organizirate velike susrete za sve koji su posjetili Međugorje. Kako izgledaju ti susreti?

- Ti su susreti jednostavni jer je i Međugorje jednostavno. Molimo, pjevamo, zahvaljujemo, ostajemo u tišini, klanjamo se Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Na tim se našim susretima u očima vjernika iščitava velika radost. Treba naglasiti da svi oni koji hodočaste u Međugorje redovito idu na sv. Misu i surađuju u svojoj župi. To je važno za pojedinca i obitelj, ali i za cijelu zajednicu.

Raste li broj onih koji dolaze u Međugorje?

- Ne znam točno povećava li se taj broj i koliko. Naš centar godišnje dovede 300 do 400 hodočasnika, ali kad sam god u Međugorju, vidimo ljude koji su bili s nama, a sada dolaze autom ili na neki drugi način. Nije nam bitno koliko smo ljudi doveli niti to provjeravamo, bitno je da oni koji su bili u Međugorju žive duh ovoga mjesta. To je ono na što stavljam naglasak.

Prisjetite se prvog sudjelovanja na seminaru za vodiče.

- Bilo nas je pedesetak iz različitih zemalja i, općenito gledano, vladalo je obiteljsko ozračje. Premda se dotad uglavnom nismo poznavali, činilo se da već dugo radimo i molimo zajedno. Moje je osobno iskustvo da se tijekom godina franjevci na službi u Međugorju mijenjaju, ali svakog od njih pamtim jer su srcem i ljubavlju vodili seminar. Sada su više angažirani i laici pa osjećam da se Međugorje u tom smislu razvija. Mi hodočasnici svećenicima i vidiocima postavljamo ista pitanja i uvijek dobivamo strpljive odgovore. Osjećam da ljudi koji nas primaju to čine srcem i, što je još važnije, žive vjeru. Primjerice, mi smo godinama bili smješteni kod jedne žene koja je svako jutro deset minuta klečala i molila s našim hodočasnici. Na žalost, nedavno je umrla. Dok god osjećam taj duh molitve u obiteljima u kojima smo smješteni, Međugorje je živo i hodočasnici će dolaziti jer se u takvu ozračju osjećaju dobro.

Nije nam bitno koliko smo ljudi doveli niti to provjeravamo, bitno je da oni koji su bili u Međugorju žive duh ovoga mjesta. To je ono na što stavljam naglasak

Međugorju mijenjaju, ali svakog od njih pamtim jer su srcem i ljubavlju vodili seminar. Sada su više angažirani i laici pa osjećam da se Međugorje u tom smislu razvija. Mi hodočasnici svećenicima i vidiocima postavljamo ista pitanja i uvijek dobivamo strpljive odgovore. Osjećam da ljudi koji nas primaju to čine srcem i, što je još važnije, žive vjeru. Primjerice, mi smo godinama bili smješteni kod jedne žene koja je svako jutro deset minuta klečala i molila s našim hodočasnici. Na žalost, nedavno je umrla. Dok god osjećam taj duh molitve u obiteljima u kojima smo smješteni, Međugorje je živo i hodočasnici će dolaziti jer se u takvu ozračju osjećaju dobro.

Je li ovo mjesto promijenilo Vaš život?

- Posvema ga je promijenilo! Na mojoj je iskaznici isto ime, ali ja sam se promijenio. Osjećam se ljubljenim djetetom Božjim. Imam poteškoće i slabosti kao i prije trideset godina, ali duboko nutarnje iskustvo vjere čovjeka čini drukčijim. Kad sam prvi put došao u Međugorje, plakao sam cijeli sat i osjećao toplinu i ljubav. Od tog trenutka znam da me Bog voli, da moj život ima smisao. Ne znam zašto se to dogodilo u ovom mjestu, no znadem da je ono postalo moj drugi dom koji me stalno vuče.

Što se, po Vama, promijenilo u ovome mjestu?

- Kako sam se promijenio ja, tako se promijenilo i Međugorje. Je li to bolje ili lošije, ne znam. Crkva još stoji i vrata su joj otvorena... Želim li u ispovjedaonicu, u njoj je svećenik koji me srdačno prima... Smijem ići na brda... Riječu, danas dobivam isto ono što sam dobivao i prije tri desetljeća i to mi je jako važno.

Prevela Vikica Dodig

Tjedni molitveni program – zimski raspored (od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u *Glasniku mira*. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima *Glasnik mira*.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA MIRA MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježila Kristina Krstičević



Grgica Prskalo, Paoča, Hercegovina

Često smo u Međugorju, danas sam tu s mužem i njegovom sestrom iz Zagreba. Došli smo da ona vidi Međugorje i da odmorimo dušu. Ovdje se osjećam prelijepo. Molim se da mi Bog pomogne da budem bolja, da čuva moju djecu i cijelu obitelj. Moja bi poruka nama svima bila da se popravimo, da budemo bolji jer nam se inače ne piše dobro. A vi mladi možete na tom puno poraditi jer na mladima svijet ostaje! I ja imam svoju djecu i zbog njih sam ovdje da ih Bog vodi, da ih čuva, da im pošalje anđele.



Vesna Konjetić iz Nove Gradiške, živi u Njemačkoj

Ovo mi nije prvi dolazak u Međugorje, kao ni mom sinu Luku, ali moja kći Marija došla je prvi put. Tu sam zbog mira i zbog Gospe koja može uslišati sve molitve. Našoj obitelji uslišala je molitve. Kad sam rekla da idem u Međugorje, svi su mi rekli da ih u molitvama ponesem ovamo. Išli smo s djecom na Brdo ukazanja i oni su to po ovoj vrućini jako dobro izdržali. Moja kći Marija je bolesna, tako da smo došli i radi nje. Ne mogu vam opisati kako se osjećam kad poslije Međugorja dođem kući. To je nešto posebno, ne mogu vam to riječima opisati. Čitam Marijine poruke, razmišljam o njima. Međugorje se može pratiti preko interneta i preko radija. Mi redovito slušamo Radiopostaju „Mir“ Međugorje. Kada bismo Međugorje ponijeli sa sobom kući, sve bi bilo puno drukčije u svijetu.



Zvezdica Mikulić, Zagreb, Hrvatska

Ovo je moj treći dolazak u Međugorje. Sviđa mi se ovdje, no bilo bi mi malo ljepše da je možda malo manje tih dućančića. Ali i to je za ljude. Kada dođem u Međugorje, osjećam da me ispunja neki mir. Molim se jer mi je to kao neka potreba, molim se za svoju djecu, za unučad. Jednostavno osjećam potrebu pomoliti se. Čitala sam Marijine poruke i mislim da je to jako dobro, to su poruke mira i dobrote, mogu pomoći ljudima da budu sretni. Svima želim zdravlja i mira, da budu dobri i da razlikuju dobro od zla, i onda će im biti dobro.

*Prepoznali
su ga u
lomljenju
kruha*

